

Pouka za učitelje 2, 2017.

„Pasi ovce moje“, 1. i 2. Petrova poslanica

1. biblijska doktrina **Petar**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: Luka 5,1-11.

Učenici će:

Saznati: Uvideće svoju slabost dok se oslanjaju na Isusovu silu u izvršavanju Njegove misije.

Osetiti: Osetiće zahvalnost zbog prednosti što ih je Isus pozvao da rade u Njegovom delu, uprkos osećanju nedostojnosti da budu u bliskoj zajednici sa Njim.

Činiti: Odgovoriće na Isusov poziv da postanu lovci ljudi, spremni da ostave sve da bi pošli za Njim.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Isus poziva saradnike da Mu se pridruže u doseganju ljudi

A. Šta nas čini dostojnima da postanemo Isusovi saradnici?

B. Odakle potiče sila za dovođenje ljudi u mrežu Jevanđelja? Kako stupamo u dodir sa Izvorom te sile?

Osetiti: Nedostojni grešnici, ipak zahvalni i poslušni

A. Na koji način mi kao nedostojni grešnici možemo biti u bliskoj zajednici sa Isusom?

B. Kako možemo izraziti zahvalnost za prednost što smo pozvani da postanemo Hristovi saradnici?

Činiti: Odgovaranje na poziv

A. Kada čujemo Hristov poziv, zašto je važno da prepoznamo da će Njegova snaga, ne naša, omogućiti uspeh u Njegovoj misiji?

B. Zašto moramo sve da ostavimo da bismo sledili Isusa i ispunili Njegovu misiju u pridobijanju duša?

Zaključak: Petrov život bio je potpuno preobražen kada je u Hristovom prisustvu shvatio svoje pravo grešno stanje. Petar je bio spreman da poslušna Isusove zapovesti. Bio je svedok Hristove sile koja je izvršavala misiju nezavisno od njegovih veština iskusnog ribara. Petar je naučio da mora da se osloni samo na Hristovu snagu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: Matej 14,25-33.

Ključno načelo duhovnog rasta: Oslanjanje samo na svoju snagu i sposobnost može dovesti do rizika i beznađa. Kada je Petar shvatio da njegova jedina nada počiva na Hristu, i kada Ga je pozvao u pomoć, on je bio u stanju da savlada talase očajanja koji su pretili njegovom životu i duši. Isus i nama danas

postavlja pitanje koje je postavio Petru onog dana: „Zašto posumnja?“ (Matej 14,31) I mi poput učenika treba da odgovorimo: „Vaistinu Ti si Sin Božij.“ (Matej 14,33)

Druga iskustva iz Petrovog života takođe otkrivaju njegovu stalnu borbu sa samodovoljnošću i njegovom sporošću da nauči lekcije kojima ga je Hristos poučavao. Tek kada se ponizio i slomio posle odricanja Hrista, u potpunosti se obratio. Tada se potpuno oslonio na Hristovu snagu, spreman da postane oruđe u Hristovim rukama kako bi Njegova misija bila ispunjena.

Samo za učitelje: Cilj ove pouke je da podstakne učenike u razredu da se ne oslanjaju na svoju snagu, već na nauče da se oslanjaju na Hristovu.

Uvodna aktivnost: Neka razred pročita tekst iz Jevanđelja po Mateju 14,25-33. Razgovarajte o pozadini ovog događaja (Matej 14,13-24) i o tome šta je Petar trebalo da nauči iz njega. Zamolite vernike u razredu da razmotre događaje u svom životu koji su ih vodili ka samodovoljnosti. Pozovite ih da se prisete kako su se prilike odvijale pre nego što su se predali Hristovom vođstvu i sili u svom životu. Šta na osnovu kasnijih događaja u Petrovom životu možemo reći o tome koliko je ovom prilikom uspešno naučio lekciju? Koliko mi uspešno učimo lekciju da se oslanjamo na Hristovu silu i snagu u svojim iskustvima? Zašto Isus ne odustaje od nas iako ne učimo pouke iz prvog puta?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U Jevanđelju po Luki 5,1-11. obrađeno je nekoliko važnih pojedinosti koje učenicima treba naglasiti. One koje Isus poziva, On i osposobljava; oni primaju silu od Njega. Ljude koje On poziva su iskusni ribari, ali On ih poziva da postanu lovci ljudi, ribari pomoćnici. To je bio zadatak za koji nisu bili spremni. Isus pruža dokaz da je iskusan u ribolovu. Ako oni koje On poziva imaju više poverenja u Njega nego u svoj način rada, On će im obezbediti uspešan ulov. Oni treba da priznaju Njegovo božanstvo i svoju nedostojnost. Oni, takođe, treba da ostave svoja oruđa i metode rada da bi Ga sledili u poniznoj poslušnosti i prihvatili Njegov poziv i spremnost da ih osposobi za rad.

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Poziv u službu

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Luki 5,1-11)

Petar kao iskusni ribar veliki deo svog života provodi na vodi. On zna kako se lovi riba, ili tako veruje. Takođe zna da ljudi ne hodaju po vodi. Isus obara Petrovo znanje i samodovoljnost. Da bi neko uspešno lovio ribu, mora da poseduje moć nad prirodom. Samo Isus ima takvu moć. On je pokazuje ispunjavajući Petrove mreže obilnim ulovom ribe nakon Petrovog mukotrpnog rada, kada u toku cele noći ništa nije ulovio. (Isus kasnije pokazuje, takođe, svoju moć hodajući po vodi.) Petar je trebalo da prepozna i prizna Isusovo božanstvo i svoju nedostojnost da bi mogao raditi zajedno s Njim (Luka 5,8). Petar je, takođe, trebalo da nauči da se osloni na Isusa kada mu da određenu zapovest ili uputstvo, zato što Spasitelj uvek tačno zna šta radi i ima silu da izvrši svoju volju. Takođe, trebalo je da ostavi iza sebe sva svoja oruđa i metode rada da bi sledio Isusa i postao saradnik glavnog Ribara ljudi i žena (Luka 5,10.11)

Razmislite o ovome:

Koliko smo bili uspešni u doseganju duša svojom silom, koristeći isključivo ljudske načine rada? Koliko bismo bili uspešniji da smo se oslonili na Hristove metode i silu, i zašto?

2. Poziv da priznamo Hrista

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 16,13-19)

Isus poziva svoje učenike da kažu šta misle ko je On („A vi šta mislite ko sam Ja?“ Matej 16,15). Petar, uvek brz da odgovori u ime svih, izražava svoje priznanje da je Isus Hristos (Mesija), Sin Boga živoga (Matej 16,16). Isus izjavljuje da je Petar mogao znati ovu istinu samo zahvaljujući Očevom otkrivenju (Matej 16,17). Ovo priznanje nije Petrova zasluga. Ono ističe potrebu za božanskim uticajem da bi se došlo do takvog zaključka. Nažalost, čini se da se Petar više uzdao i oslanjao na svoje ispravno razumevanje Hrista i Njegove misije (Matej 16,21-23).

Razmislite o ovome:

Kako možemo biti sigurni da znamo da je Hristos zapravo Mesija? Kako možemo steći dublje znanje o Njemu i o tome šta može da postigne u našem životu?

3. Poziv na poniznost

(Podsetite se u razredu teksta iz Jevanđelja po Mateju 16,21-23)

Kada je Isus pokušao da objasni učenicima svoju misiju, Petar ukorava Isusa: „Bože sačuvaj! to neće biti od Tebe.“ (Matej 16,22). Isus je oštro prekorio Petrov samouveren stav, jer se u njemu pokazao sotonin duh. Šta Isus ima na umu kada kaže Petru: „Jer ne misliš što je Božije nego ljudsko“ (Matej 16,23)? Šta se čini da Petar ima na umu kada prigovara Isusu? Kako možemo razviti ponizniji i skromniji stav? Šta tekst iz 1. Petrove 5,5.6. otkriva što pomaže Petru da najzad shvati važnost poniznosti?

Razmislite o ovome:

Na koje načine se naša očekivanja o Isusu podudaraju sa Njegovim ličnim osećanjem identiteta i misije? Kako znamo kada smo spremni da naučimo lekciju poniznosti?

4. Poziv na vernost

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: Matej 26,31-35.69-75; Luka 22,31-34)

Posle tri i po godine provedene sa Isusom, Petar još uvek nije naučio lekciju. Petar prvo odbacuje Isusovo proročanstvo da će Ga svi napustiti i pobeći, uporno tvrdeći da on to nikada neće učiniti. Zatim se odriče samog Isusa, tvrdeći da Ga ne poznaje. Kada Petar shvata da ga Isus bolje poznaje nego što on poznaje samog sebe, konačno se u potpunosti pokorava Bogu i dozvoljava Božjem Duhu da upravlja njime. Ovo potpuno predanje dovelo je do njegovog obraćenja, stavljajući ga u takav položaj da je uskoro postao duhovni vođa u Isusovoj crkvi i pisac dve poslanice kojima ohrabruje druge da budu verni Isusu.

Zanimljivo je zapaziti da Petar, prema Pavlovim rečima zabeleženim u Galatima poslanici 2,11-14, nakon što je dugo godina bio aktivan kao crkveni vođa i apostol, i dalje pokazuje određene slabosti zbog kojih je ukoren. Elen Vajt piše o ovom događaju sledeće: „Petar je shvatio zabludu u koju je upao i odmah se prihvatio posla da koliko je to bilo u njegovoj moći, popravi zlo koje je izazvao. Bog, koji je od početka znao kraj, dozvolio je Petru da pokaže slabost svoga karaktera da bi iskusni apostol mogao da shvati da u sebi nema ništa čime bi se mogao hvaliti. Čak i najbolji među ljudima, kada budu prepušteni sami sebi, prevариće se u svojim procenama.“ (*Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 198. original)

Za razgovor:

1. Kako iskustvo koje je stekao u ovim događajima u Jevanđelju po Mateju 26. poglavlju i Jevanđelju po Luki 22. poglavlju priprema Petra za pisanje dve poslanice?

2. Na koje načine se poistovećujemo sa Petrovom samouverenošću i samopuzdanjem? Šta treba da se dogodi da bismo doveli svoju samouverenost u pokornost, da bismo mogli učiti kraj Učiteljevih nogu?
3. Kakvu ulogu u Petrovom obraćenju ima Isusova molitva za njega (Luka 22,32)? Kako ova molitva osposobljava Petra da ojača svoju braću pisanjem svoje dve poslanice? Kako nam saznanje da se Isus moli za nas (Jovan 17,20) pruža ohrabrenje i nadu?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Podsetite razred da Petrovo iskustvo nije usamljeni slučaj. On je samo hrabriji i otvoreniji, i više se isticao u različitim situacijama u odnosu na ostale učenike; tako da mu je posvećeno više pažnje u Jevanđeljima. Niko od učenika ne shvata šta im Isus govori o svojoj misiji (Luka 9,44.45). Oni su kao i Ilija (Jakov 5,17), ljudi koji imaju iste slabosti kao i svi mi, kojima je potrebna božanska sila da bi pobedili te slabosti.

Za razmišljanje:

1. Šta imam zajedničko sa Petrom? Kakve su moje mogućnosti da činim dobro ili zlo?
2. Kako se mogu ohrabriti podsećajući se da se Isus moli za mene, tako da mogu, kada se obratim, zauzvrat ohrabriti svoju braću i sestre?

Aktivnost:

Neka razred razmisli o posebnoj molitvi za one vernike u crkvi koji se bore sa sotoninim iskušenjima. Podstaknite jedni druge na vernost.

Alternativna aktivnost:

Razgovarajte u razredu o pozivu na učeništvo (da postanemo lovci ljudi) koji Isus upućuje Petru, Andriji, Jakovu i Jovanu u Jevanđelju po Luki 5,1-11 (uporedite: Matej 4,18-22). Napravite plan u razredu koji će obuhvatati privlačenje ljudi u mrežu Jevanđelja.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Imamo priliku da svoj život dovedemo u vezu sa Petrovim životom i iskustvom. Zapazite kako Isus nastoji na ohrabri Petra, a ne da ga kritikuje zbog pogrešaka, čak i kada predskazuje neke od njih. Kakva iskustva članovi razreda mogu navesti kao dokaz da ih Isus ohrabruje uprkos njihovim čestim slabostima?

Aktivnost:

Ako vam uslovi dozvoljavaju, na osnovu onoga što je zabeleženo u Novom zavetu, napravite tabelu uspona i padova, uspeha i neuspeha u Petrovom životu. Ako nemate mogućnosti za to, zamolite razred da nabroji ove aspekte Petrovog života. Kakav se obrazac javlja? U kakvom je odnosu taj obrazac sa Petrovim iskustvom obraćenja? Kakve pouke mi možemo primiti iz toga?

2. biblijska doktrina **Nepropadljivo nasljedstvo**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Petrova 1,3-9.13-21.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da se u Hristu vernici ponovo rađaju i primaju živu nadu zahvaljujući vaskrsenju Isusa Hrista.

Osetiti: Doživeće radost spasenja.

Činiti: Živeće kao deo Božjeg zavetnog naroda, koga je Bog pozvao na život ispunjen verom, nadom, ljubavlju i svetošću.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Novorođenje i primanje žive nade

A. Šta znači biti ponovo rođen zahvaljujući Isusovom vaskrsenju?

B. Šta znači postati deo Božje zavetne zajednice koja je pozvana na svetost?

Osetiti: Ne više stranci, već rođeni u Božjoj porodici

A. Kako izgleda biti stranac, a ne član porodice ili zajednice?

B. Na koji način smo doživeli radost primajući kraj svoj vere, spasenje dušama?

Činiti: Živeti kao član zavetne zajednice

A. Koje osobine Petar preporučuje onima koji su pozvani da postanu članovi nove zavetne zajednice u veri?

B. Kako Petar motiviše čitaoce da teže životu svetosti i strahopoštovanja?

Zaključak: Petar podseća svoje čitaoce – koji su stranci rasuti po svetu – da su povezani sa starozavetnim Božjim narodom time što su otkupljeni iz svog besciljnog života, što su ponovo rođeni i što su primili živu nadu Isusovim vaskrsenjem. Zato treba da se ponašaju kao članovi zajednice vernih zbog suda koji će se izvršiti prilikom Hristovog povratka.

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Petrova 1,3-5.

Ključno načelo duhovnog rasta: Božjom milošću primili smo novorođenje, koje nas vodi ka živoj nadi zahvaljujući vaskrsenju Isusa Hrista iz mrtvih. Ova nada obećava nam večno, neokaljano nasljedstvo koje ne bleđi. Bog ga čuva na Nebu za nas koji smo Njegovom silom kroz veru sačuvani za spasenje koje će se uskoro otkriti prilikom Hristovog drugog dolaska. Ova nada pruža nam veliku radost, čak i kada doživljavamo različita iskušenja. Razvoj našeg karaktera u ovim iskušenjima naći će se na hvalu, slavu, i čast Bogu kada se Hristos pokaže.

Samo za učitelje: Očigledno je da Petar u 1. Petrovoj 1,1. piše ljudima rasejanim u oblastima Male Azije, bilo kao posledica progonstva ili namernog naseljavanja od strane rimskih vlasti. Šta god da je bilo u pitanju, njima su bili oduzeti domovi i osećali su se poput stranaca među tuđim narodima. Takvim ljudima bila je potrebna nada u trajno nasljedstvo. Petar nudi takvu nadu svojim čitaocima.

Uvodna aktivnost i razgovor:

Neka razred pročita 64. Psalam. Razgovarajte o okviru u kome je ovaj Davidov Psalam napisan i kako su se Petrovi čitaoci mogli poistovetiti sa Davidovim osećanjem usamljenosti i željom za nadom i spasenjem koje Bog daje. Ohrabrite članove razreda da se podsete trenutaka kada su osetili slično otuđenje od svoje zajednice i želju za nadom u Boga i Njegovo spasenje. Koja su vam Božja obećanja pružila nadu i radost u tim trenucima?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Komentator Karen H. Džobs govori prilično ubedljivo da je program rimske kolonizacije za vreme vladavine cara Klaudija moguće objašnjenje Petrovog obraćanja „došljacima rasijanim po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji i Vitiniji“ (1. Petrova 1,1). „Cela 1. Petrova poslanica je uokvirena (1. Petrova 1,1; uporedite sa 1. Petrovom 5,13) i prožeta izrazima koji ukazuju da je narod doživeo progonstvo i da se smatra došljacima.“ (1 Peter, *Baker Exegetical Commentary on the New Testament* [Grand Rapids, Mich.: Baker Academic, 2005], str. 39) Ako je ova teorija tačna, vernici kojima se Petar obraća nisu imali rimsko državljanstvo koje ih je moglo zaštititi od najverovatnije prinudnog izgnanstva i oduzimanja prava u interesu naseljavanja carevih novoosnovanih kolonija u Maloj Aziji. Petrovo opisivanje njihovog stanja kao onih koji su izabrani „po providenju Boga Oca“ i koji su ponovo rođeni „za živ nad vaskrsenjem Isusa Hrista iz mrtvih“ (1. Petrova 1,1-3) usmerava ih na Božji konačan cilj kad su njihove prilike u pitanju. Oni treba da žive kao stranci i došljaci na Zemlji, jer je njihovo nasledstvo „sačuvano na nebesima za vas... spasenije pripravljeno da se javi u posljednje vrijeme“ (1. Petrova 1,4.5).

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Izabrani po Božjem providenju

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 1,1.2)

Petar se obraća čitaocima svoje prve poslanice podsećajući ih da ih je Bog, iako su došljaci u oblastima u kojima trenutno borave, izabrao prema svom božanskom providenju. Njih je Sveti Duh izdvojio sa posebnim ciljem, naime, za poslušnost i kropljenje krvlju Isusa Hrista. Ovo poslednje čini se da ukazuje na uspostavljanje Mojsijevog zaveta u kome je narod obećao poslušnost zavetu, koji je bio potvrđen kropljenjem naroda krvlju žrtve (vidi: 2. Mojsijeva 24,3-8). Petar zatim izražava svoju želju da blagodat i mir budu sa njegovim čitaocima u punini.

Razmislite o ovome:

Na koji način mi možemo biti smatrani došljacima na ovom svetu? (Vidi: Jevrejima 11,9.10.13-16) Kako svoj poziv i položaj pokazujemo svojim načinom života?

2. Ponovo rođeni za živu nadu

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 1,3-9)

Novi život počinje novim začecem. Ovaj život potiče iz Božje milosti koja se izliva na nedostojne grešnike. Posledica koju vernik oseća je živa nada, koja proizlazi iz Isusovog vaskrsenja iz mrtvih. Ova nada je utemeljena na nasledstvu koje je sačuvano na Nebu za one koji su zaštićeni Božjom silom kroz veru. Vrhunac predstavlja spasenje koje će biti otkriveno prilikom Hristovog povratka na kraju vremena. Takva nada budi veliku radost u verniku uprkos različitim iskušenjima koja stavljaju veru na probu, a završiće se

hvalom, slavom i čašću kada Isus Hristos dođe. Neopisiva radost je iskustvo svih koji će postići kraj svoje vere: spasenje duše.

Razmislite o ovome:

Kako ja mogu iskusiti nadu i radost nanovo rođenog čoveka? Koji dokazi novorođenja postoje u mom životu?

3. Jevanđelje objavljeno od strane proroka

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 1,10-12)

Starozavetni proroci predskazali su blagodat koja će se izliti na Petrove čitaoce stradanjem Isusa Hrista i Njegovim kasnijim proslavljanjem prilikom vaskrsenja i vaznesenja. Želeli su da bolje shvate ova pitanja, ali bilo im je rečeno da su u svojoj proročkoj službi služili budućim vernicima, koje su predstavljali Petrovi čitaoci, a ne sebi. Radosnu vest koju su objavili nisu shvatili u potpunosti – kao ni anđeli. Međutim, kada je Hristos došao, Petrovi čitaoci su mnogo bolje razumeli Jevanđelje blagodati nego što su proroci ikada bili u stanju, uprkos činjenici da je Hristov Duh bio u njima (1. Petrova 1,11).

Razmislite o ovome: Kako se ovo objavljivanje blagodati odnosi na nas, današnje Petrove čitaoce? U kojoj meri shvatamo da se Petrove reči mogu primeniti na naše prilike čak i više nego na njegovo vreme?

4. Poziv na sveti život

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 1,13-25)

Petrovi čitaoci bili su otkupljeni Isusovom dragocenom krvlju iz ispraznog života koji su nasledili od svojih otaca. U pogledu ove činjenice, Petar ih poziva da pripreme svoj um za rad time što će biti trezni i što će svoje nade potpuno položiti na blagodat koja će biti izlivena na njih prilikom otkrivenja (vidljivog povratka) Isusa Hrista. Pozvani su da budu sveti u svom ponašanju, zato što je Bog, koji ih je pozvao, svet. Oni treba da žive potpuno svesni suda koji se bliži, uz dužno poštovanje prema Ocu, koji pravedno sudi svima po njihovim delima (1. Petrova 1,17). Ova svest podrazumeva da će pokazati iskrenu međusobnu ljubav iz čistog srca, zato što su ponovo rođeni kroz živu i nepromenljivu Božju reč.

Elen Vajt je zabeležila: „Bog nam je zapovedio: 'Budite, dakle, sveti, jer sam Ja svet!', a nadahnuti apostol izjavljuje da bez svetosti 'niko neće videti Gospoda'. Svetost je ugovor s Bogom. Božje obličje u čoveku bilo je grehom pokvareno i skoro izbrisano; delo Jevanđelja je da obnovi ono što je izgubljeno; a mi moramo da saradujemo s božanskim silama u ovom poslu.“ (*Testimonies for the Church*, 5. sveska, str. 743)

Za razgovor:

1. Ako neko nema za šta da živi u budućnosti, šta utiče na njegove sadašnje postupke?
2. Kakvu vrednost Petar daje nasledstvu koje nudi svojim čitaocima?
3. Kakvu vrednost Petar daje čitaocima na osnovu cene koja je plaćena za njihovo otkupljenje? Kakvu dužnost ova cena, sa druge strane, poverava Petrovim čitaocima?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Podsetite razred na iskustva drugih biblijskih ličnosti – kao što su Avram, Josif, David i Danilo – koji su doživeli iskustvo da su došljaci u stranoj zemlji i koji su naučili da se oslanjaju na Božja obećanja o nasledstvu koje ih čeka u budućnosti. Pročitajte zajedno u razredu tekst iz Jevrejima

poslanice 11,8-10.13-16, i razgovarajte o stavu koji je patrijarsima ulio veru i nadu. Uporedite naše prilike, kao što je spomenuto u Jevrejima 11,39.40.

Za razmišljanje:

1. Šta je suština Jevanđelja koga su najavili starozavetni proroci i koga je objavio Sveti Duh?
2. Na koje načine ste svesni cene koja je plaćena za otkupljenje našeg ispraznog načina života? Kako ovo saznanje utiče na naš život?
3. Na koje načine svakodnevno doživljavamo radost spasenja?

Aktinosti:

Posvetite nekoliko minuta svedočanstvima o nadi koju su članovi razreda doživeli kao posledicu radosti spasenja u Hristu.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Mnogima je teško da svedoče drugima o nadi i radosti spasenja. Kao prvo, čovek treba da iskusi tu nadu i radost na poseban način. Može biti od pomoći da vežbamo svedočenje među sobom pre nego što pokušamo da svedočimo nepoznatim ljudima. Subotnoškolski razred je prilika da vežbamo svedočenje dok se neko ne oseti prijatno znajući šta treba da radi i kaže.

Aktivnost: Omogućite članovima razreda da steknu iskustvo u svedočenju o svojoj veri smišljajući situacije u kojima će učenici svedočiti jedni drugima kao ljudima u zajednici. Vežbu započnite sa iskusnim vernicima, osmišljavajući aktivnosti svedočenja; zatim ohrabrite druge da se ugledaju na njihove primere dok ne steknu sigurnost.

3. biblijska doktrina **Carsko sveštenstvo**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Petrova 2,4.5.9.10.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da im je upućen uzvišen poziv da budu deo Božjeg zavetnog naroda.

Osetiti: Ceniće poseban položaj koji je Bog namenio svojoj zavetnoj zajednici, da bude „izabrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka“ (1. Petrova 2,9).

Činiti: Odlučiće da ispune ciljeve radi kojih je Bog pozvao svoj narod.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Carsko sveštenstvo, sveti narod

A. Šta znači biti živo kamenje u duhovnoj kući izgrađenoj na izabranom i dragocenom Ugaonom kamenu, koji je Živi kamen?

B. Šta se podrazumeva pod izrazom „carsko sveštenstvo, sveti narod“ (1. Petrova 2,9)?

Osetiti: Poistovećivanje sa Hristovom zajednicom

A. Kako izgleda biti isečen iz stene (uporedite: Isaija 51,1) i ugrađen u istu kuću kao i Ugaoni kamen?

B. Kako se ponašamo kada shvatimo da smo isečeni iz iste stene?

Činiti: Objaviti Njegova slavna dela

A. Zašto prema Petrovom rečima Bog poziva svoj zavetni narod?

B. Na koje načine ispunjavamo ciljeve zbog kojih nas je Bog pozvao k Sebi?

Zaključak: Petar navodi nekoliko starozavetnih tekstova u nameri da podseti čitaoce na njihov poseban položaj pred Bogom kao članova Božje nove zavetne zajednice, koja se nastavlja na starozavetnu zavetnu zajednicu i koja je izgrađena na istom temelju – Mesiji.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Petrova 2,4.5.

Ključno načelo duhovnog rasta: Mi primamo svoj duhovni identitet od Hrista, Živog kamena, izabranog i dragocenog Ugaonog kamena. Kao živo kamenje isečeno iz iste stene (Isaija 51,1) ugrađujemo se u duhovnu kuću da bismo kao sveto sveštenstvo prineli duhovne prinose koji su Bogu prihvatljivi kroz Isusa. U svojoj milosti, Bog nas je izabrao da budemo carsko sveštenstvo i sveti narod da bismo mogli objaviti divna dela Onoga koji nas je pozvao iz tame k svom čudnom videlu. Ova izjava o zavetu podseća na tekst iz 2. Mojsijeve 19,5.6, stvarajući neprekidnu vezu između Božjeg zavetnog naroda iz Starog zaveta i Njegovog zavetnog naroda iz Novog zaveta.

Samo za učitelje: Veoma je važno da u ovom odeljku posvetimo pažnju Petrovim navodima iz Starog zaveta i aluzijama na njega. Petar koristi sledeće tekstove kao izvor: Isaija 28,16; Psalam 118,22; Isaija 8,14; 2. Mojsijeva 19,5.6. Proučite ove tekstove i način na koji ih Petar koristi da svoje čitaoce nauči

istinama koje treba da shvate. Kako Isus koristi tekstove o kamenu da ukaže na Sebe kao odbačenog Mesiju? (Vidi: Matej 21,42; Marko 12,10; Luka 20,17). Kako je Petar upotrebio istu misao u Delima 4,11? Kako je Pavle iskoristio ovu ideju u Efescima 2,20? Kakvi nagoveštaji stihova iz 2. Mojsijeve 19,5.6. postoje u Otkrivenju 1,6; 5,10; 20,6?

Uvodna aktivnost i razgovor:

Pročitajte zajedno u razredu tekstove iz 1. Petrove 2,4-6. i Knjige proroka Isaije 51,1. Razgovarajte o odnosu između Živog kamena, koji je izabran i dragocen Ugaoni kamen, i živog kamenja koje se zajedno ugrađuje u duhovnu kuću da bi mogli prineti duhovne prinose prihvatljive Bogu kroz Isusa Hrista.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Razmotrite prelaz koji se javlja u 2. glavi 1. Petrove poslanice između teksta od 1. do 3. stiha i teksta od 4. do 5. stiha. Tekstom od 1. do 3. stiha završava se prethodni deo, koji govori o novom rođenju „riječju živoga Boga, koja ostaje dovijeka“ (1. Petrova 1,23). Petrovi čitaoci se pozivaju da „kao novorođena djeca“ „budu željni razumnoga i pravoga mlijeka, da o njemu uzrastete za spasenije, jer okusiste da je blag Gospod“ (1. Petrova 2,2.3).

Međutim, metafora se menja kako Petar prelazi u sledeći odeljak, u 1. Petrovoj 2,4.5. Petrovi čitaoci iznenada više nisu novorođena deca, već živo kamenje koje se zajedno ugrađuje u duhovnu kuću. Takođe su sveto sveštenstvo koje prinosi duhovne prinose Bogu. Ova poslednja spomenuta metafora nastavlja se u tekstu u 1. Petrovoj 2,9, u kome su vernici opisani kao „izabrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka“, temeljeći se na zavetnom jeziku Starog zaveta.

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Novorođenčad željna čistog duhovnog mleka

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 2,1-3)

Petar obavezuje one koji su ponovo rođeni kroz Božju reč (1. Petrova 1,23) i koji su okusili da je Gospod blag (1. Petrova 2,3) da čeznu, kao novorođena deca, za čistim duhovnim mlekom koje će u njima podstaći duhovni rast. Paralela sa tekstom iz 2. Petrove 3,18. ukazuje da je čisto duhovno mleko poznavanje Isusa Hrista kao Gospoda i prihvatanje Njegove blagodati. (Petrov poziv u ovom tekstu da čeznu za čistim duhovnim mlekom ne treba posmatrati kao suprotnost kritici koju je Pavle u 1. Korinćanima 3,1.2. i Jevrejima poslanici 5,12-14. uputio onima koji nisu prešli na čvrstu hranu iako su porasli. Petar govori u okviru novorođenja.)

Razmislite o ovome:

Koje osobine duhovne zrelosti, koje Petar imenuje, ja pokazujem u svom duhovnom životu? Kako proučavanje Božje reči mogu učiniti prioritetom u svom životu?

2. Živo kamenje ugrađeno u duhovnu kuću

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 2,4.5)

Petar započinje ovaj odeljak sledećim rečima: „Kad dođete k Njemu, kao Kamenu živu“ (1. Petrova 2,4), ukazujući na Gospoda koga spominje u 3. stihu. Ove reči predstavljaju uvod u sledeći stih: „I vi kao živo kamenje zidajte se u kuću duhovnu.“ Čovek ne može biti ugrađen u duhovnu kuću ako pre toga nije došao Gospodu Isusu Hristu. Kao što je On Živi kamen, i mi treba da budemo „kao živo kamenje“ (1.

Petrova 2,5), kao da smo isečeni iz iste stene (Isaija 51,1). On je izabrani i dragoceni Ugaoni kamen (1. Petrova 2,6) duhovne kuće u koju treba da budemo ugrađeni. Ugaoni kamen je kamen prema kom se ostatak građevine meri, ravna i podešava. Vernici takođe treba da budu „sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista“ (1. Petrova 2,5). Da biste videli koji su duhovni prinosi Bogu prihvatljivi, pročitajte sledeće tekstove: Psalam 4,5; 51,17; 107,22; Rimljanima 12,1, jevrejima 13,15.16.

Razmislite o ovome:

Na koje načine se ja ugrađujem u Božju duhovnu kuću? Koje duhovne prinose prinosim Bogu kao onaj koji pripada svetom sveštenstvu?

3. Narod koji je Bog izabrao za Sebe

(Podsetite se u razerdu teksta iz 1. Petrove 2,9-12)

U Svetom pismu, Bog bira i poziva, narod odgovara. Oni koji daju potvrđan odgovor nazivaju se izabranima ili odabranima. Isus je rekao: „Jer su mnogi zvani, ali je malo izbranih.“ (Matej 22,14) Činjenica da Petar svoje čitaoce naziva „izabranim narodom“ (1. Petrova 2,9) ukazuje da su oni odgovorili na Božji poziv i ušli u zavetni odnos sa Njim.

Izraz „carsko sveštenstvo, sveti narod“ odnosi se na tekst iz 2. Mojsijeve 19,5.6. u kome Bog kaže Izrailju da će Mu biti „carstvo sveštensko i narod svet“ ako budu držali Njegove zapovesti. Ova izjava ne znači da će svi biti sveštenici, i da će služiti u Hramu u Božjem prisustvu. To znači da će se od Njegovog naroda, kao „svetog sveštenstva“ (1. Petrova 2,5) očekivati da prinese duhovne prinose kao što su hvala, radost, pravedna dela i služba drugima (vidi: Jevrejima 13,15.16).

Dakle, Petar izjavljuje da su vernici bili izabrani da bi objavili „dobrodjetelji Onoga koji vas dozva iz tame k čudnome vidjelu svome“ (1. Petrova 2,9). Takvu službu moguće je vršiti zahvaljujući Božjoj velikoj milosti i blagodati (1. Petrova 2,10). Dar Njegove milostive blagodati podstiče u duši pobožan način života pred svetom Njemu na slavu (1. Petrova 2,11.12).

Za razgovor:

1. Koliko smo svesni u kojoj meri čeznemo ili ne čeznemo za čistim duhovnim mlekom?
2. Kakav dokaz možemo navesti da smo kao živo kamenje ugrađeni u duhovnu kuću?
3. Kakve duhovne prinose mi kao članovi svetog sveštenstva prinosimo Bogu iz dana u dan? Kako proslavljamo Onoga koji nas je pozvao iz tame u svetlost?

Razmislite o ovome:

Petar ovde povezuje Crkvu sa starim Izrailjem, Božjim zavetnim narodom. Kako ja osećam povezanost sa istorijskim Izrailjem, a kako sa svojim adventističkim korenima?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Elen Vajt u knjizi *Čežnja vekova*, str. 597.598. original, iznosi značajnu istorijsku pozadinu vezanu za sliku Ugaonog kamena. Stvarni događaj koji se odigrao prilikom izgradnje Solomunovog hrama leži u pozadini Isaijinog proročanstva. Veliki kamen neuobičajene veličine i naročitog oblika bio je pripremljen za potrebe temelja, ali kada je bio dopremljen na gradilište, radnici su ga odbacili. Izabrali su drugo kamenje umesto njega, ali nijedan nije uspeo da odoli uticaju vremena i pritiska. Na kraju, odbačeni kamen je vraćen. Ispunio je sve tražene zahteve. Ispostavilo se da

savršeno odgovara i konačno je prihvaćen kao ugaoni kamen Hrama. „U proročkom viđenju, Isaiji je pokazano da je ovaj kamen bio znamenje Hrista.“ (str. 598, original)

Za razmišljanje:

1. Na koje načine pokazujem da sam živi kamen ugrađen u duhovnu kuću?
2. Šta za mene znači da budem deo carskog sveštenstva i svetog naroda?
3. Kako uspevam da se ne spotaknem o Živi kamen, dragoceni Ugaoni kamen?

Aktivnost:

Izdvojte vreme da članovi razreda izraze svoju zahvalnost Bogu što ih je pozvao iz tame u Njegovu čudesnu svetlost.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Može biti korisno da se razred upozna sa alatom i načinom rada zidara. Izgradnja kamene građevine uvek počinje od osnovnog ugla. Veoma je važno da prvi kamen bude dobro postavljen u položenom i uspravnom položaju, zato što se svaki naredni kamen ravna u odnosu na ugaoni kamen. Kanap se razvuče horizontalno duž gornje ivice ugaonog kamena nakon što se poravna pomoću libele. Visak na uglu omogućava pravu vertikalnu liniju. Metrom se određuje udaljenost između horizontalne i vertikalne linije. Prvobitno su veliki kamenovi, tesanici, bili sečeni u kamenolomu i stavljani jedan na drugi bez maltera. Zahvaljujući svojoj veličini i težini stajali su na svom mestu. Ponekad je topljeno olovo izlivano u spojeve na vrhu kako bi čvrsto stajali nakon uklapanja.

Aktivnost:

Uporedite metaforu iz Efescima 2,19-22. kojom je Crkva prikazana kao građevina koja raste sa metaforom iz Efescima 4,12-16. kojom je Crkva prikazana kao telo koje raste. Razgovarajte o tome kako vernici treba da se prilagode svakoj od ovih struktura u ovim metaforama radi uspešnog rasta. Kako se živo kamenje prilagođava?

4. biblijska doktrina **Društveni odnosi**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Petrova 2,13-17.

Učenici će:

Saznati: Prepoznaće da je Bog uspostavio različite nivoe vlasti u ovom svetu i da su hrišćani u obavezi da poštuju uspostavljenu vlast.

Osetiti: Ceniće Božji sistem reda i vlasti i osećaće odgovornost da ga poštuju.

Činiti: Slediće Petrov savet i Isusov primer u vezi sa tim kako vernici treba da se odnose prema uspostavljenoj vlasti.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Božji sistem reda

A. Šta Petar govori o našoj odgovornosti u pogledu reda koji je Bog uspostavio? (Uporedite sa Pavlovim poukama iz Rimljanima poslanice 13,1-7)

B. Šta je Božja volja za Njegov narod kad je reč o činjenju dobra (1. Petrova 2,15-17)?

Osetiti: Slediti Hristov primer

A. Na koji način Petar postavlja Hrista kao naš Uzor u pogledu toga kako treba da se odnosimo prema iskušenjima i stradanju koje ona mogu da prouzrokuju (1. Petrova 2,21-24)?

B. Na šta Petar ukazuje kada Isusa naziva Pastirom i Čuvarom naših duša? (Uporedite: 1. Petrova 5,2-4)

Činiti: Odgovarajuće pokoravanje Božjem nalogu

A. Kako u svetlu teksta iz 1. Petrove 2,21-23. treba da shvatimo Petrov savet upućen robovima i slugama da se pokore svojim gospodarima?

B. Kakav savet Petar upućuje supružnicima i čiji primer navodi u 1. Petrovoj 3,5.6?

Zaključak: Petar opisuje Božju volju navodeći kako hrišćanin treba da se odnosi prema različitim nivoima vlasti, čineći što je ispravno i dobro da bi proslavio Boga. On navodi Isusov primer, kao i primer svetih žena iz prošlosti, kao uzor novozavetnim hrišćanima.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Petrova 2,13-15.

Ključno načelo duhovnog rasta: Ako sledimo Isusov primer, kao i ostale pobožne primere iz Svetog pisma, uočićemo da je Bog uspostavio različite nivoe vlasti koje prema Njegovoj volji (1. Petrova 2,13) i „Gospoda radi“ (1. Petrova 2,13) treba da poštuju. (Pavle daje slično uputstvo u sledećim tekstovima: Rimljanima 13; Efescima 5,21-6,9; Kološanima 3,18-4,1) Od vernika se očekuje da se dobro vlada Bogu na slavu, poštujući uspostavljenu vlast, bilo da je u pitanju građanska vlast, odnosi na poslu, u domu ili Crkvi.

Samo za učitelje: Dok istražujemo ovu temu, bilo bi od velike pomoći da proučimo sličnosti koje smo prethodno zapazili u Pavlovim spisima da bismo sagledali širu sliku. U tekstu u Rimljanima poslanici 13,2. govori se veoma oštro o onima koji odbacuju vlast koju je Bog uspostavio i o tome kako će im biti suđeno (uporedite: 2. Petrova 2,9.10; Juda 6,8). Razgovarajte u razredu o tome kako se ovi saveti mogu proširiti na sve ljudske odnose.

Uvodna aktivnost i razgovor: Pročitajte zajedno u razredu tekstove iz 1. Petrove 2,13-15. i Rimljanima poslanice 13,1-5. Razgovarajte o sličnostima između ova dva teksta i kako se međusobno podržavaju i nadograđuju. Na koje načine oni predstavljaju Boga i Njegovu volju? Da li ovi tekstovi daju sveopštu vlast pojedincima ili vlast pripada ustanovama ili položajima koje zauzimaju? Objasnite. Kojoj višoj vlasti ovi pojedinci, sa druge strane, treba da budu pokorni?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Uporedite tekst iz 1. Petrove 2,16. sa tekstom iz Galatima poslanice 5,13. Na šta ukazuju ova dva teksta? Kakva se opasnost krije u razmišljanju da smo slobodni od svakog ograničenja i zakona? Vidi: 2. Petrova 2,18-20. Razgovarajte u razredu o Pavlovoj diskusiji iz Rimljanima poslanice 6,15-22. o prednostima da budemo sluge pravdi umesto sluge grehu. Kako se ovakav način razmišljanja uklapa u širu raspravu u 1. Petrovoj 2. glavi o pokoravanju vlastima? Zašto Petar 16. stih, koji počinje sledećim rečima: „Kao slobodni“, završava na ovaj način: „Kao sluge Božje“? Kako treba da shvatimo ovu antinomiju (očiglednu suprotnost između dva podjednako važna načela koja naizgled govore o različitim stvarima)?

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Odnos između zaposlenog i poslodavca

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 2,18-20)

Nakon što je uopšteno govorio o pokoravanju vlastima, naročito građanskoj vlasti, Petar se osvrće na pitanje odnosa između sluge i gospodara, koji odgovara savremenom odnosu između poslodavca i radnika. Izraz *doulos* obuhvata različite dužnosti sluge ili roba, ali se najčešće odnosi na pojedinca koji radi da bi otplatio dug. U svakom slučaju, *doulos* je dugovao vernost, poštovanje i odanu službu gospodaru za koga je radio. Ono na šta je gospodar imao pravo nije zavisilo od toga koliko se gospodar dobro ophodio prema sluzi, već od vlasti koju je gospodar posedovao i odgovornosti sluge da se pokori toj vlasti. Pokoravanje se, uprkos grubom ophođenju, smatralo preporučljivim zato što je prikazivalo svest o Bogu kao konačnom Gospodaru ili konačnoj Vlasti (uporedite: Efescima 6,5-9).

Razmislite o ovome: Kakav će uticaj moj odnos prema poslodavcu imati na one koji posmatraju moje svakodnevno ponašanje kao vernika?

2. Hristov primer

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 2,21-25)

Petar tvrdi da su njegovi čitaoci, koji su podneli stradanje zato što su činili dobro, pozvani da slede Hristov primer, koji je stradao za njih čineći dobro. „Koji grijeha ne učini, niti se nađe prijevara u ustima Njegovijem.“ (1. Petrova 2,22). Petar ovde navodi tekst iz Knjige proroka Isaije 53,9. kao dokaz da je Hristos činio dobro, dodajući: „Koji ne psova kad Ga psovaše; ne pretil kad strada; nego se oslanjaše na Onoga koji pravo sudi.“ (1. Petrova 2,23) Petar, zatim, ponovo koristi deo iz proročanstva o Mesiji iz

Knjige proroka Isaije, zaključujući u 24. stihu poslanice: „Koji grijeha naše sam iznese na tijelu svojemu na drvo, da za grijeha umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom iscijeliste.“

Zamenska žrtva koju je Isus podneo umesto nas obavezuje nas da kao i On pokažemo sličnu poniznost i spremnost da stradamo čineći ono što je ispravno. Petar u 1. Petrovoj 2,25. objašnjava da iako smo u prošlosti bili kao izgubljene ovce, sada smo se vratili Pastiru i Čuvaru naših duša, i imamo obavezu da Ga sledimo, kao što to ovce čine kada imaju izgrađenu duboku povezanost sa pastirom.

Razmislite o ovome: Isus je podneo stradanje zahvaljujući tome što je ostao usredsređen na cilj (Jevrejima 12,2). Kakav cilj nama može da pomogne da uspešno istrajemo kao što je On istrajao?

3. Odnosi među supružnicima

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 3,1-7)

Nastavljajući temu o pokoravanju uspostavljenoj vlasti, Petar se sada obraća ženama i nalaže im da budu pokorne svojim muževima. Ovaj savet veoma je sličan Pavlovom u Efescima 5,22-33. i Kološanima 3,18.19. Jedino što Petar ovde jasno spominje žene koje su u braku sa muževima koji ne veruju u Boga, što ovu primenu još više proširuje. On tvrdi da muževi koji ne veruju u Boga mogu biti pridobijeni za Hrista bez ijedne reči, ženinim primernim ponašanjem, čistim i poštenim životom (1. Petrova 3,1.2).

Petar u nastavku govori o lepoti hrišćanskog karaktera – „krotkom i tihom duhu“ (1. Petrova 3,3.4) – koji žene treba da pokažu, nasuprot spoljašnjem pokazivanju lepote ukrašavanjem kose, oblačenjem haljina i stavljanjem nakita. On zatim navodi primer „svetih žena iz prošlosti“ (1. Petrova 3,5), kao što je Sara, koje su uvažavale svoje muževe i bile im poslušne, pokazujući poštovanje čineći dobro (1. Petrova 3,6). Na kraju, Petar se obraća muževima koji isto tako treba da budu pažljivi prema svojim ženama, ophodeći se prema njima „po razumu, i poštujte ih kao slabiji ženski sud, i kao sunasljednice blagodati života, da se ne smetu molitve vaše“ (1. Petrova 3,7).

Razmislite o ovome:

Izraz „slabiji sud“ u 7. stihu u nekim prevodima ne odnosi se na fizičku ili emocionalnu slabost, već fino izrađenu posudu. Najverovatnije ukazuje na to kako muškarci treba da se ophode prema ženama, ponašajući se prema njima kao prema dragocenom porcelanu, kojim treba rukovati sa velikom pažnjom i brigom da se ne bi bespotrebno razbio. Ovaj izraz predstavlja pozitivno određivanje vrednosti žene i ukazuje da se prema njoj treba postupati obzirno i nežno. Kako mi u svom životu određujemo vrednost žena?

Za razgovor:

1. Kako treba da pokažemo poštovanje prema građanskim vlastima koje se možda ne ponašaju kako bi trebalo, u skladu sa određenim načelima, koje ne čine dobro i ne kažnjavaju činjenje zla?
2. Zašto nije ispravno koristiti tekst iz 1. Petrove 2,18-20. da bi se opravdalo ropstvo?
3. Kakve pojedinosti Petar iznosi u svom razmatranju odnosa između muža i žene?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Kada Petar u 1. Petrovoj 2,17. kaže: „Poštujte svakoga“, on navodi tri posebne grupe pored slugu i gospodara, i muževa i žena kojima se kasnije neposredno obraća. U pitanju je porodica (vernika), car i Bog. Bog se nalazi na najvišem položaju i treba Ga se bojati, pokazati dužno poštovanje i odanost, i služiti Mu. Vladar ili car je predstavnik najvišeg nivoa vlasti na Zemlji i treba ga poštovati

iznad svih drugih građanskih vlasti. Porodicu vernika čine svi oni koji su u istom položaju, jer u Hristu „nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga, jer ste vi svi jedno“ (Galatima 3,28). Treba da volimo crkvenu porodicu samopožrtvovanom ljubavlju (*agapē*) Boga i Hrista. Kako ova pouka sažima ono što je Petar nameravao da kaže?

Za razmišljanje:

1. Zašto je važno da se radnik koji veruje u Boga sa dužnim poštovanjem pokori poslodavcu ili šefu, čak i onom ko je grub i nepravedan, kao i onima koji su dobri i pažljivi?
2. Kako se ponašam ako osetim da sam pozvan da sledim Isusa i stradam čineći dobro?
3. Kako se mogu više usredsrediti na negovanje divnog karaktera nego na spoljašnje ukrašavanje? Kako su se prema Petrovim rečima žene iz prošlosti ulepšavale?

Aktivnost:

Razgovarajte o pojedinostima Hristovog stradanja radi pravde i načinima na koji Ga u tome možemo slediti.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: U Pavlovom razmatranju međusobnog pokoravanja (Efescima 5,21-6,9), sva četiri primera obuhvataju odnose u kojima je pokoravanje jednosmerno, a ne uzajamno: žene se pokoravaju muževima, Crkva Hristu, deca roditeljima, sluge ili robovi gospodarima. Muževima nikada nije bilo naloženo da se pokore suprugama, niti Hristu Crkvi, niti roditeljima deci, niti gospodarima slugama. Vlast i pokoravanje odvija se samo u jednom pravcu. Ovo načelo preovladava Pismom, vlada na Nebu (1. Korinćanima 11,3) i na neki način vladaće i u večnosti (1. Korinćanima 15,28).

Aktivnost:

Neka razred napravi tabelu u kojoj će predstaviti odnose iz Pisma koji obuhvataju vlast i pokoravanje, uključujući odnose između ljudi, između Neba i Zemlje, i unutar nebeske porodice. Zabeležite biblijske tekstove koji govore o ovim odnosima. Zapazite kako se uklapaju sa obrascem odnosa koje Petar prikazuje u pouci za ovu sedmicu.

5. biblijska doktrina **Posvetiti život Bogu**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Petrova 3,8.9; 4,7.8.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da je prioritet svakog vernika da živi životom ljubavi, sklada, poniznosti i saosećanja.

Osetiti: Osetiće odgovornost da se ugledaju na Hristov primer i da žive služeći drugima.

Činiti: Prihvatiće Isusov poziv da u svom životu primene načela Božje vladavine, u kojima je ljubav prvo i osnovno načelo.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Živeti i voleti

A. Kojih pet naloga Petar „najposlije“ daje svojim čitaocima u 1. Petrovoj 3,8?

B. Koja tri naloga Petar dodaje u 1. Petrovoj 4,7.8. u pogledu činjenice da se bliži kraj svemu? Koji od ovih naloga je „iznad svih“?

Osetiti: Iskusiti Hristovo saosećanje

A. Šta je neophodno da bismo osetili saosećanje, ljubav i saučešće prema drugima (1. Petrova 3,8)?

B. Šta znači imati „neprestanu ljubav među sobom“ (1. Petrova 4,8)?

Činiti: Prihvatanje Božjeg poziva

A. Na šta smo prema Petrovim rečima pozvani (u 1. Petrovoj 3,9) da bismo mogli naslediti blagoslov?

B. U kom kontekstu Petar nalaže svojim čitaocima da budu mudri i trezni da bi se mogli moliti (1. Petrova 4,7)?

Zaključak: Petar u kontekstu blizine suda poziva svoje čitaoce da žive životom koji dostiže merilo Hristovog života, pokazujući, između ostalih dobrih karakternih osobina na koje im ukazuje, ljubav, saosećanje, poniznost i saučešće. On smatra da Bog poziva hrišćane da u svom životu dostignu ovakvo merilo koje donosi Božji blagoslov.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Petrova 4,1.2.

Ključno načelo duhovnog rasta: Isus je naš primer u svemu. Stradanja koja je doživeo osposobila su Ga da pobedi greh (uporedite: Jevrejima 2,10; 5,8.9). Naša stradanja radi Njega osposobiće i nas da pobedimo, ako učimo iz svojih iskustava i rastemo zahvaljujući njima. Petar kaže: „Jer koji postrada tijelom, prestaje od grijeha.“ (1. Petrova 4,1) Jasno je da se ovo iskustvo rasta javlja u kontekstu činjenja dobra (1. Petrova 2,20.21; 3,14.17). Čovek ne može istovremeno da strada čineći ono što je ispravno i da neguje grešne navike. Samo osoba koja nastoji da odbaci greh iz svog života spremna je da strada čineći dobro. Ova opomena treba da služi kao ohrabrenje onim Petrovim čitaocima koji doživljavaju stradanje jer su verni svojim uverenjima.

Samo za učitelje: Mnogo rasprava se vodilo o temi stradanja o kojoj Petar govori. Da li su u pitanju bila samo vređanja, klevete i zlonamerne reči? Ili je ono uključivalo i fizičko zlostavljanje? Petar se ne usredsređuje na vrstu progonstva, već na njegov uzrok. Karen Džobs zabeležila je sledeće o Petru: „Hristova sudbina je sudbina hrišćanina.“ U vezi sa razlozima progonstva, ona primećuje: „Apostol pažljivo određuje uzrok stradanja izazvanog progonstvom, i navodi da je jedini razlog stradanja to što su nosili Hristovo ime (4,14-16).“ (1 Peter [Grand Rapids, Mich.: Baker Academic, 2005], str. 45)

Uvodna aktivnost i razgovor:

Pročitajte zajedno u razredu tekst iz 1. Petrove 3,13-17. Razgovarajte o tome šta Petar očekuje od svojih čitalaca kad je reč o njihovom svedočenju nevernicima. Za njih je bilo ključno da „Gospoda Boga svete“ (1. Petrova 3,15) u svom srcu i da „s krotošču i strahom imajte dobru savjest, da ako vas opadaju za što kao zločince da se postide oni što kude vaše dobro življenje po Hristu“ (1. Petrova 3,16).

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U 3. poglavlju svoje prve poslanice, u 8. i 9. stihu, Petar završava razgovor o tome kako treba živeti u ovom svetu, koji je započeo u 11. stihu drugog poglavlja. Završavajući diskusiju izrazom *to de telos* (što znači „konačno“, „na kraju“, „na posletku“), on poziva sve da žive skladnim životom ispunjenim saosećanjem, ljubavlju, saučešćem i poniznošću. Vernici ne treba da vraćaju zla za zlo ili uvrede za uvredu. Umesto toga, treba da uzvrate blagoslovom, jer su pozvani na ovakav način života da bi mogli naslediti blagoslov. Sve što sledi do reči „amin“ u 1. Petrovoj 4,11. deo je ovog konteksta.

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Naslediti blagoslov

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 3,8-12)

Nakon što poziva čitaoce da žive hrišćanskim načinom života, Petar navodi tekst iz Psalma 34,12-16, nastojeći da objasni kako neko može da nasledi blagoslov čak i kada se suoči sa protivljenjem onih koji su zli. Tajna leži u dvema pojedinostima: prvo, čovek mora da se uzdrži od izgovaranja zlonamernih reči i činjenja zla, i da umesto toga čini dobro i traži mir (1. Petrova 3,10.11). Drugo, čovek mora da veruje da Gospod čuje molitve pravednih i da ih brani od onih koji čine zlo (1. Petrova 3,12). David, koji je napisao 34. Psalam dok je bežao od onih koji su hteli da mu naude, naučio je kako da se osloni na Boga i vrati dobro za zlo. Pročitajte ceo Psalam i podsetite se blagoslova koji je David nasledio i kako se dobro ophodio prema svom neprijatelju caru Saulu.

Razmislite o ovome:

Šta ja činim u svojim odnosima što će mi pomoći da nasledim blagoslov?

2. Krštenje: smrt u telu, život u Duhu

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 3,18-22)

Ovaj težak tekst zahteva da i pored digresije koju Petar uvodi ne izgubimo iz vida glavno pitanje. Hristos je umro za naše grehe da bi nas doveo k Bogu; krštenje predstavlja našu smrt grehu i vodi nas u novi život u Duhu. Putem krštenja na simboličan način učestvujemo u Hristovoj smrti, pogrebu i vaskrsenju u novi život (uporedite: Rimljanima 6,3.4). Krštenje nas spasava, ali ne spoljašnjim pranjem nečistote našeg tela, već Hristovim vaskrsenjem i obećanjem dobre savesti Bogu (1. Petrova 3,21.22).

U delu teksta koji je težak za razumevanje, u 19. i 20. stihu, spominje se izveštaj o velikom potopu da bi se ideja o Nojevoj barci postavila kao simbol krštenja (1. Petrova 3,21). Izraz „duhovi u tamnici“ odnosi se na pretpotopne ljude, „koji nekad ne htješe da slušaju kad ih očekivaše Božije trpljenje u vrijeme Nojevo, kad se građane kovčeg“ (1. Petrova 3,20). Hristos je Duhom propovedao Jevanđelje „mrtvima“ kroz Nojevo propovedanje da bi mogli primiti sud (1. Petrova 4,6). Oni se nazivaju duhovima u tamnici zato što su metaforički zadržani ili sačuvani za sud na kraju vremena (uporedite: 2. Petrova 2,4-9; Juda 6; Otkrivenje 20,1-3).

Razmislite o ovome: Kako sam ja odgovorio na Hristovo propovedanje Duhom preko Njegovih saradnika? Kako mogu da sarađujem sa Bogom i uverim se da moj odgovor donosi spasenje umesto da budem sačuvan za sud?

3. Živeti u očekivanju suda

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 4,7-11)

Petar ovim tekstom završava odeljak u kome govori o tome kako treba živeti kao stranac i došljak u svetu. On poziva svoje čitaoce da budu svesni eshatološkog događaja – da budu svesni blizine suda: „A svemu se kraj približi.“ (1. Petrova 4,7) U očekivanju ovog suda, Petar upućuje poziv da zadrže trezan um potreban za uspešnu molitvu i iznad svega za duboku međusobnu ljubav. On navodi tekst iz priča Solomonovih 10,12. govoreći da ljubav pokriva mnoštvo greha (uporedite: Jakov 5,20), što znači da „ne misli o zlu (ne obraća pažnju na podneseno zlo)“ (1. Korinćanima 13,5). Bog se ophodi prema verniku sa ljubavlju koja nije ništa manja. Naša odgovornost je zato sledeća: „Služite se među sobom, svaki darom koji je primio, kao dobri pristavi različite blagodati Božije.“ (1. Petrova 4,10) Ova služba treba da bude izvršena „po moći koju Bog daje, da se u svačemu slavi Bog kroz Isusa Hrista“ (1. Petrova 4,11).

Razmislite o ovome: Koje činjenice u mom životu pokazuju da živim sa osećanjem da je sud blizu? Kako bih živeo da verujem da mi je svaki dan poslednji?

Za razgovor:

1. Kakve blagoslove smo primili zato što smo činili dobro i zato što smo verovali Bogu kada je ishod u pitanju?
2. Kakvu ulogu prema tekstovima iz 1. Petrove 3,12. i 4,7. molitva ima u pozivu upućenom vernicima da žive sa svešću o blizini suda?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Hrišćani su često bili pogrešno shvaćeni od strane svojih suseda u svojim zajednicama. Njihovi sastanci često su smatrani tajnim obredima zato što su se okupljali u privatnim domovima i održavali bogoslužjenja na neobičan način. Pošto su jeli „telo“ i pili „krv“ Onoga kome su služili prilikom Večere Gospodnje, bili su optuživani za kanibalizam. Pošto su nazivali jedni druge „braćom“ i „sestrama“, i pozdravljali se poput članova porodice „cjelivom ljubavi“ (1. Petrova 5,14), bili su optuživani za incest i različite poroke i nemoral. Petar zbog ovakvih pogrešnih shvatanja želi da vernici predstave hrišćanstvo pred svojim susedima kako ne bi bilo nesporazuma ili osnova za lažne optužbe. Ipak, Hristos je ubijen, iako je bio nevin i nije počinio nijedno zlo delo; vernici ne treba da očekuju da će se prema njima drugačije postupati.

Za razmišljanje:

1. Kako mogu opovrgnuti lažne optužbe u vezi sa svojim ponašanjem ili verovanjima?
2. Kako živim svoj život svestan da je život kratak i da je sud blizu?

Aktivnost:

Razgovarajte u razredu kakvo mišljenje zajednica ima o adventističkim hrišćanima i kakva moguća pogrešna shvatanja ima o njima? Kakvi odlučni koraci mogu biti preduzeti da bi se izbegla ili ispravila ovakva pogrešna shvatanja? Kako zajednici na uspešan način možemo predstaviti Hrista i Njegovu crkvu?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Mnogi koji se bore sa tim da budu prihvaćeni u zajednici ili koji se susreću sa protivljenjem u svom okruženju, suočavaju se sa pitanjem samopoštovanja, čak i depresijom. Stručnjaci iz oblasti psihologije su zapazili da je jedan od najboljih načina da se izborimo sa ovim problemima da se uključimo u misionarski rad i služimo drugima. Radost i zadovoljstvo što služimo drugima koji su u teškoj situaciji od nas utiče na veće lučenje određenih supstanci u mozgu – kao što je endorfin, dopamin i oksitocin – koji pojačavaju osećanje zadovoljstva, sreće i oduševljenja, i pomažu u smanjenju bola i stresa. Uticaj na samopoštovanje se oseti kada onima kojima pomažemo izraze svoju zahvalnost. Petrov savet da pokazujemo neprestanu ljubav među sobom, da ponudimo gostoprimstvo jedni drugima bez gundanja, i da koristimo svaki dar koji smo primili u službi drugima jesu sredstva za postizanje obećanih blagoslova.

Aktivnost: Ohrabrite razred da napravi listu zahteva i naloga iz 1. Petrove 3,8-4,11, zajedno sa listom prednosti i blagoslova koje čovek može da očekuje ako primenjuje ova uputstva. Navedite jednu ili dve aktivnosti koje razred može da izvrši da bi primenio savete koje pronalazimo u ovoj lekciji.

6. biblijska doktrina **Stradanje za Hrista**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Petrova 4,12-14.19.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da kao Hristovi sledbenici mogu očekivati kušanja i stradanja koja treba da posmatraju kao prednost i blagoslov.

Osetiti: Doživeće radost zbog saznanja da su nevolje deo Božjeg plana za spasavanje grešnika.

Činiti: Posvetiće svoj život vernom Stvoritelju i činiće dobro.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Očekivati iskušenja i stradanje

A. Zašto vernici treba da očekuju iskušenja kao sastavni deo hrišćanskog života?

B. Kako je Petrov savet u skladu sa drugim novozavetnim tekstovima? (Vidi: Matej 5,10-12; 24,9; Jovan 15,20; 2. Korinćanima 12,10; 2. Timotiju 3,12; 1. Petrova 1,6.7; Jakov 1,2-4,12)

Osetiti: Radovati se kada naiđu iskušenja

A. Zašto prema Petrovim rečima vernici treba da se raduju kada prolaze kroz teške nevolje?

B. Kako treba da reagujemo kada primamo uvrede zbog Hristovog imena?

Činiti: Biti veran

A. Po čemu se želja da budemo verni razlikuje od posvećenosti da budemo verni?

B. Zašto Petar spominje našeg „vernog Tvorca“ (1. Petrova 4,19)? (Uporedite: Otkrivenje 3,14) Kako se time ukazuje na našu posvećenost i vernost?

Zaključak: Petrovim čitaocima bilo je rečeno da mogu očekivati da će doživeti ognjena kušanja da bi bili stavljeni na probu „jer je vrijeme da počne sud od kuće Božije“ (1. Petrova 4,17). Oni ne treba da im se čude, već da se raduju što će učestvovati u Hristovim stradanjima i što će se posvetiti vernom Tvorcu i nastaviti da čine dobro.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Petrova 4,12.13.19.

Ključno načelo duhovnog rasta: Bog, koji vidi kraj od početka, zna šta je najbolje za nas i za naš duhovni rast. On prati proces izgradnje našeg karaktera pod uticajem kušanja i proba (1. Petrova 1,6.7; Jakov 1,2-4). Kao što se Isus naučio poslušnosti i razvio savršenstvo karaktera stradanjem (Jevrejima 2,10; 5,8.9), tako se i mi možemo usavršiti učestvovanjem u istim stradanjima, ako se, kao i On, posvetimo vernom Bogu i nastavimo da činimo ono što je ispravno. Ovaj proces razvoja karaktera putem stradanja je Božja milosrdna volja za nas (1. Petrova 4,19).

Samo za učitelje: Mnogi komentatori zapažaju promenu u tekstu između 11. i 12. stiha 4. glave 1. Petrove poslanice. Jedanaesti stih završava se slavljenjem Boga i rečju „amin“. Dvanaesti stih

započinje vokativom, kao da Petar uvodi novu diskusiju koja se zasniva na nedavnom događaju. Neki smatraju da postoji mogućnost da je Petar upravo primio vest o požaru u Rimu koji se dogodio u vreme cara Nerona (64.g.n.e) i da uviđa da će se ovaj veliki požar pretvoriti u „vrućinu koja vam se događa za kušanje vaše“. Požar se dogodio upravo u to vreme, mada ne možemo znati da li Petar ovde zaista misli na zapaljeni Rim. U svakom slučaju, Petar predviđa da će se vernici uskoro suočiti sa sve većim progonstvom. On, takođe, vidi ovo progonstvo kao pravovremeno dešavanje u nizu eshatoloških događaja („A svemu se kraj približi.“ 1. Petrova 4,7) On donosi zaključak na osnovu teksta iz Knjige proroka Jezekilja 9,6: „Jer je vrijeme da počne sud od kuće Božije“ (1. Petrova 4,17). Zar nije lično Isus predvideo ovakve događaje (Matej 24,9; Jovan 16,2)?

Uvodni razgovor: Neka učenici pročitaju tekst iz 2. Timotiju 3,12. Razgovarajte o činiocima koji su doveli do progonstva Božjeg vernog naroda. Šta objašnjava činjenicu da su članovi razreda doživeli ili nisu doživeli gnev aždaje opisane u Otkrivenju 12,17?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Gramatika grčkog teksta u 1. Petrovoj 4,12. ne pojašnjava da li su vatrena iskušenja trenutno iskustvo, iskustvo koje upravo počinje, ili iskustvo koje će se, kad su Petrovi čitaoci u pitanju, ostvariti u budućnosti. Ognjeno kušanje (*pyrōsis*) opisano je pomoću dva sadašnja participa, od kojih oba mogu biti opisni prezent (opisuje događaje koji se već odvijaju), prezent koji izražava nameru (opisuje događaje koji upravo treba da se dogode), ili futurski prezent (opisuje događaje koji će se odigrati u budućnosti, ali se posmatraju tako kao da se očekuju u sadašnjosti). Međutim, Petrov komentar u 17. stihu, da je vreme da počne sud, ima sasvim jasan smisao namere. Takođe, uslovne rečenice u 14. i 16. stihu ukazuju na događaj koji se očekuje, ali se još nije dogodio.

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Naš stav prema stradanju

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 4,12.13)

Petar u 12. i 13. stihu naglašava dve pojedinosti. Jedna je da ne treba da budemo iznenađeni iskušenjima i stradanjem kao da nam se događa nešto neobično, jer smo na to upozoreni (Jovan 15,18-21; 16,2-4). Druga je da treba da se radujemo kada nas zadese takva stradanja, jer imamo prednost da učestvujemo u Hristovim patnjama. Kada se Njegova slava pokaže (prilikom Njegovog dolaska), naša radost biće još veća (1. Petrova 1,6.7; Jakov 1,2-4). Ne postoji ništa što ne možemo podneti Božjom blagodaću ako negujemo ovakav stav.

Razmislite o ovome: Kako bi trebalo da reagujemo na iskušenja i stradanja? Zašto ne bi trebalo da nas iznenade?

2. Naše iskustvo u stradanju

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 4,14-16)

Četrnaesti i šesnaesti stih sadrže dve uslovne rečenice, od kojih svaka izražava uslov koji je moguće ostvariti (u grčkom), prikazujući tako hule i stradanja kao činjenice, bilo sadašnje ili buduće. Petar savetuje svoje čitaoce kako da se izbore sa tim stvarnim iskustvima, smatrajući uvrede zbog Hristovog imena blagoslovima, a stradanje zbog toga što su hrišćani razlogom da slave Boga. Između ta dva stiha, u 15. stihu, Petar koristi zapovedni način kojim izriče određenu zabranu i koji ima voluntativno, voljno,

buduće značenje, savetujući čitaoce da niko od njih ne treba da strada čineći zlo. Oni treba da stradaju kao hrišćani ne stideći se, zahvalni što imaju prednost da nose Hristovo ime.

Razmislite o ovome: Izraz „hrišćanin“ se u Novom zavetu koristi samo u ovom tekstu i Delima 11,26. i 26,28. Nehrišćani su ga obično koristili s prezirom. Kako je u vreme apostola stradanje zbog činjenja dobra pomoglo da se promeni upotreba ovog izraza?

3. Vreme suda

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 4,17.18)

U 17. stihu Petar daje objašnjenje zašto njegovi čitaoci u tom trenutku treba da očekuju vatrena iskušenja. On je već izjavio: „Svemu se kraj približi.“ (1. Petrova 4,7) U svojoj eshatologiji, on predviđa predadventni sud, kao onaj prorečen u Knjizi proroka Jezekilja u 9. poglavlju, koji će početi od Božje kuće (sada Crkve, ne Hrama). Njime će se očistiti Božji dom i razdvojiti zli od onih koji „uzdišu i koji ridaju zbog svih gadova što se čine usred njega“ (Jezekilj 9,4). Vatrena iskušenja progonstva upravo će to učiniti. U tekstu iz Knjige proroka Jezekilja 9,6. zabeležene su Gospodnje reči u vezi sa idolopoklonicima: „Počnite od Moje Svetinje.“ Počeli su od starešina koji su se nalazili ispred Hrama. Navodeći tekst iz priča Solomunovih 11,31, Petar pita: „Ako li najprije od vas počne, kakav će biti posledak onima što se protive Božijemu jevanđelju?“ (1. Petrova 4,17)

Razmislite o ovome: U 8. poglavlju Knjige proroka Jezekilja čitamo da Bog u viđenju pokazuje proroku četiri velika gnusna dela koja su počinjena u Božjem domu (Hramu u Jerusalimu), koja su izazvala Njegov gnev. U 9. poglavlju beleži se izveštaj o Božjem sudu koji se izliva na Njegov narod koji je počinio ova mrska dela u Njegovom domu. Bog daje nalog čoveku obučenom u lanenu haljinu, koji pored sebe ima pribor za pisanje, da ide gradom i „zabilježi biljegom čela onijem ljudima koji uzdišu i koji ridaju zbog svih gadova što se čine usred njega“ (Jezekilj 9,4). Tada je šestorici ljudi sa ubojitim oružjem u rukama bilo rečeno da slede čoveka ogrnutog lanenim platnom kroz grad i da bez milosti sve pobiju. „Ali na kome god bude znak, k njemu ne pristupajte.“ (Jezekilj 9,6) Petar u ovome zapaža sliku da će sud početi od Božje kuće. Šta ovaj znak predstavlja, i zašto Božji narod ozbiljno treba da nastoji da ga primi?

Za razgovor:

1. Kakav stav imamo prema iskušenjima i stradanjima u svom životu?
2. Zašto svoj život moramo poveriti Bogu kao svom vernom Tvorcu i nastaviti da činimo dobro, čak i kada se borimo sa teškim probama i iskušenjima?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Navodeći tekst iz Priča Solomunovih 11,31, Petar piše: „I kad se pravednik jedva spase, bezbožnik i grješnik gdje će se javiti?“ (1. Petrova 4,18) Uslov dat u ovoj rečenici je ostvariv, što znači da pravednik zaista neće lako biti spasen. Šta se podrazumeva pod ovakvom izjavom? Neki tvrde da je lakše biti spasen nego izgubljen. Kako hrišćani treba da shvate ovo pitanje?

Za razmišljanje:

1. Zašto je pogrešno ako zateknem sebe pitajući se zašto moram da podnosim iskušenja u životu?
2. Šta treba da se dogodi u mom životu što će mi pomoći da imam ispravan stav prema probama i iskušenjima? Kako trenutno reagujem na takve nevolje?
3. Na koji je način Bog veran Stvoritelj u mom životu, dostojan mog poverenja?

Aktivnost:

Razgovarajte u razredu o područjima u svetu u kojima hrišćani trenutno doživljavaju progonstvo zbog svoje vere i načinima na koje izlaze na kraj sa progonstvom. Organizujte molitvene grupe i molite se za njih i za članove razreda koji prolaze kroz iskušenja ili će se uskoro suočiti sa probama i nevoljama.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Većina učenika u vašem razredu nije lično doživela progonstvo zbog Hristovog imena, iako većina doživljava određenu vrsta iskušenja u svom životu. Petar ne govori o iskušenjima opšte prirode, već o progonstvu upravo zato što je neko hrišćanin (1. Petrova 4,14.16). Možda je potrebno da proživite nečije iskustvo na posredan način da biste saosećali sa Petrovim prvim čitaocima u njihovoj situaciji. Bilo bi korisno da sa članovima razreda podelite neka savremena iskustva da biste osetili kroz šta drugi prolaze čak i danas. Ovakve izveštaje možete pronaći na: <https://www.opendoorusa.org/christian-persecution/stories>.

Aktivnost: Ako ste u mogućnosti donesite kartu sveta i okačite je na pogodno mesto. Pronađite mesta širom sveta na kojima se dešavaju progonstva radi Hrista. Organizujte molitvu za vernike u tim mestima, spominjući čak i pojedinačna imena ljudi koji prolaze kroz progonstvo zbog svoje vere.

7. biblijska doktrina **Vođa kao sluga**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Petrova 5,1-6.

Učenici će:

Saznati: Uvideće da je poniznost ključni sastavni deo vođstva i službe drugima.

Osetiti: Ceniće duh poniznosti i službu ispunjenu ljubavlju koju je Isus pokazao svojim primerom i poželeeće da na isti način postupaju prema drugima.

Činiti: Prihvatiće poziv da se ponize pod moćnom Božjom rukom da bi mogao uspešno da ih upotrebi gde je potrebno.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Uspešno hrišćansko vođstvo

A. Na šta Petar poziva crkvene vođe, kakav opšti duh i stav treba da pokažu?

B. Koje dve posebne uloge starešine treba da ispune? (Uporedite: Dela 20,28)

Osetiti: Poziv na poniznost i službu

A. Kakav savet Petar daje starešinama u 1. Petrovoj 5,2.3 u vezi sa tri posebna stava koja treba da zauzmu?

B. Kakav stav Petar očekuje od svih svojih čitalaca (1.Petrova 5,5.6)?

Činiti: Poniziti se pod moćnom Božjom rukom

A. Na koji način crkvene vođe mogu istovremeno da budu sluge i oni koji nadgledaju?

B. Šta Petar očekuje od mladih u Crkvi kad je reč o njihovom odnosu prema starešinama?

Zaključak: Starešine u Crkvi su i pastiri (pastori) i nadzornici. Petar poziva da među vođama vlada duh poniznosti i službe, kao i među vernicima, bilo da su mladi ili stari. Bog će kad dođe vreme povisiti one koji su se ponizili pod Njegovom silnom rukom.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Petrova 5,5.6.10.

Ključno načelo duhovnog rasta: Crkvi su potrebne dobre vođe koji će uspešno obavljati svoju dužnost, koji će voditi brigu i nadgledati. Kao takvi, moraju da se ponize, da budu željni da služe i spremni da budu ugled vernicima, a ne da vladaju njima. Starešine su pozvane da pokažu takav duh službe. Mladi su pozvani da se pokore takvoj vrsti vođstva. Svima je naloženo da se odenu u poniznost. Vernici koji pokazuju ovakav duh poniznosti i službe biće snažni i postojani, i Bog će ih uzdići pred njihovom zajednicom.

Samo za učitelje: Rana crkva imala je minimalnu organizacionu strukturu. Prve vođe bili su apostoli, ali je Crkva brzo prerasla njihove mogućnosti da je uspešno vode. Tekst u Delima 6,1-6. opisuje najraniji pokušaj da se odrede dodatne vođe kako bi uspešnije podelili odgovornosti. Ovi ljudi posle su nazvani

„đakoni“, što znači oni koji služe potrebama drugih (*diakonoj*). Kasnije, apostoli su uvideli potrebu da odrede crkvene vođe u svakoj crkvenoj zajednici (Dela 14,23; Titu 1,5). Oni su bili poznati kao starešine (*presbyteroi*) – doslovno, stariji ljudi, ljudi u godinama i sa iskustvom. Apostoli su bili vođe koji su dosta vremena provodili na putu, dok su starešine bile lokalne crkvene vođe. Prema 15. poglavlju Dela apostolskih, ove dve grupe su se prvi put sastale kao predstavnici Crkve na Saboru u Jerusalimu.

Uvodna aktivnost i razgovor: Neka učenici u razredu pročitaju tekst iz Dela apostolskih 20,17.18.28-31. Razgovarajte o dužnostima koje su prema Pavlovim očekivanjima ove starešine trebalo da izvrše u crkvama i uporedite ih sa dužnostima koje je Petar očekivao od starešina u crkvama kojima je pisao. Koje dužnosti su u ovim izveštajima iste? Šta to otkriva o izrazima koji su upotrebljeni?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: U 1. Petrovoj 5,1-3. upotrebljena su tri posebna izraza za crkvene vođe – starešine, nadzornici i pastiri, od kojih su poslednja dva izražena u obliku glagola. Ista tri izraza su, takođe, upotrebljena u Delima 20,28. O prvom izrazu, „starešine“, već je bilo reči. Ovaj naziv bio je opšti termin koji se koristio za lokalne crkvene vođe. U Starom zavetu starešine su služile kao savetnici i sudije u narodu. Starešine („oni koji nadgledaju“) trebalo je da poseduju posebne osobine da bi delovali kao duhovne vođe u novozavetnoj crkvi (1. Timotiju 3,1-7; Titu 1,6-9). Petar sebe naziva „starešinom“ (*sympresbyteros*), ukazujući da se poistovećuje sa njima (1. Petrova 5,1).

Drugi i treći izraz, izraženi u obliku glagola, ukazuju na određene dužnosti. Izraz „čuvar stada“ ili „onaj koji pase stado“ (*poimainō*, 1. Petrova 5,2) opisuje dužnost da se o nekom vodi briga. Takođe, može se prevesti kao „pastor“ ili „pastir“, s obzirom da je pastir (*poimēn*) onaj koji vodi stado na pašu. U 1. Petrovoj 2,25. Isus je nazvan Pastirom naših duša. U 1. Petrovoj 5,4. nazvan je Poglavarom pastirskim (*archipoimēn*), ukazujući da pastori i starešine treba da rade pod Njegovom vlašću i Njegovim vođstvom. Tekst u Jevrejima poslanici 13,20. Isusa naziva „Velikim pastirom ovčama“, kao što je i On sebe nazvao „dobrim Pastirom“ (Jovan 10,11.14), predstavljajući Sebe kao primer drugima.

Još jedan izraz koji Petar koristi je „onaj koji nadgleda“ (1. Petrova 5,2), „onaj koji vrši nadgledanje“ (*episkopeō*), izraz koji ukazuje na nadzornu funkciju i upravljanje. U 1. Petrovoj 2,25. Isus je, takođe, nazvan Nadglednikom, Čuvarom (*episkopos*) naših duša. Dužnosti starešina kao duhovnih vođa su iste dužnosti koje Isus vrši dok brine o našim dušama. Zato ne treba da nas iznenadi što tekst u Jevrejima 13,17. savetuje vernike: „Slušajte učitelje svoje i pokoravajte im se, jer se oni staraju za duše vaše, kao koji će dati odgovor, da to s radošću čine, a ne uzdišući; jer vam ovo ne pomaže.“

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Osobine uspešnih crkvenih vođa

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 5,1-4)

Budući da je i sam bio starešina, Petar poziva svoje prijatelje starešine da neguju Božje stado koje je dato njima na staranje, nadgledajući ih kako nijedna Hristova ovca ne bi bila izgubljena. Zatim, kada se Poglavar pastirski vrati, primiće venac slave koji neće uvenuti. Postoje tri uslova pod kojima starešine moraju da služe: 1) dragovoljno, ne iz dužnosti ili obaveze; 2) iskreno, ne očekujući novčanu dobit; i 3) ponizno, ne goneći stado, već vodeći ga svojim primerom.

Razmislite o ovome:

Na koje načine je Isus, Poglavar pastirski, pokazao da ispunjava ova tri uslova?

2. Saveti vernicima

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 5,5-7)

Od mladih se očekuje da se pokore autoritetu starijih, imajući isti duh da interese drugih stave na prvo mesto. Ovakvo pokoravanje je u duhu ranijih Petrovih saveta u 1. Petrovoj 2,13-3,7.

Konačno, prema savetu datom u 1. Petrovoj 3,10-12, koji se temelji na tekstu iz Priča Solomunovih 3,34, svi su primili pouku da se odenu u poniznost u međusobnim odnosima. U pogledu Božjeg protivljenja ponositima i Njegove spremnosti da izlije blagodat na ponizne, svima je upućen savet da se ponize pred Bogom i sačekaju da ih povisi kada za to dođe vreme. Iako se poniznost onda, kao i sada, obično povezuje sa siromaštvom i niskim društvenim položajem, vernici ne treba da brinu o tome. Jedino je potrebno da dozvole Bogu da se brine o njihovom dobru, zato što se On stara o njima i zato što Mu mogu verovati da će ispuniti njihove potrebe.

Razmislite o ovome:

Na koje praktične načine mogu da se obučem u poniznost u međuljudskim odnosima?

3. Živeti na sotoninoj teritoriji

(Podsetite se u razredu teksta iz 1. Petrove 5,8-11)

Bog brine o nama. U isto vreme, ne smemo zaboraviti na živimo na neprijateljskoj teritoriji. Zato se od nas traži da vladamo sobom i da budemo budni, zato što je naš neprijatelj, đavo, poput gladnog lava koji riče i „traži koga da proždere“ (1. Petrova 5,8). Lavovi krišom vrebaju svoj plen. Oni ostaju skriveni do poslednjeg trenutka pred napad. Možda nećemo biti svesni opasnosti ako ne ostanemo budni, trezni, ako ne vladamo sobom i ako nešto omete naše molitve (1. Petrova 4,7). Ne samo da treba da ostanemo budni i oprezni, već nam je rečeno: „Branite se od njega tvrdom u vjeri.“ (1. Petrova 5,9)

Petar podseća svoje čitaoce da nisu sami kada se suočavaju sa gnevom neprijatelja „znajući da se takva stradanja događaju vašoj braći po svijetu“ (1. Petrova 5,9). Petar zaključuje: „A Bog svake blagodati, koji vas pozva na vječnu svoju slavu u Hristu Isusu, On da vas, pošto malo postradate, savršini, da utvrdi, da ukrijepi, da utemelji.“ (1. Petrova 5,10) Naša snaga ne leži u nama, već u Bogu koji nas je pozvao u svoju večnu slavu.

Razmislite o ovome:

Sotona (aždaja) posebno je gnevan na one koji u poslednjim danima drže Božje zapovesti i imaju svedočanstvo Isusovo (Otkrivenje 12,17). Kao Hristovi vojnici treba da budemo budni i oprezni. Kako mogu da živim kao Božji vojnik na neprijateljskoj teritoriji?

Za razgovor:

1. Kakav duh pokazujemo u našim odnosima prema drugima, bilo da smo duhovne vođe, mladi ili pripadamo nekoj drugoj grupi vernika?
2. Koje korake preduzimamo da bismo ostali budni, trezni i da bismo vladali sobom? Kako možemo biti svesni sotoninih metoda? Kako stražimo u molitvi?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: U današnjoj Crkvi je uspostavljen veći stepen organizacije nego u Ranoj crkvi. Ovaj visoki nivo organizacije je neophodan zbog složenih prilika koje vladaju u Crkvi i svetu. Starešine u Novom zavetu bili su u suštini isto što i pastiri i nadglednici (Vidi: 1. Timotiju 3,1.2; Titu 1,7; 1. Petrova 2,25), vršeći obe dužnosti. Ostale duhovne vođe bili su apostoli i đakoni, mada su đakoni više vodili računa o crkvenim praktičnim i materijalnim potrebama, dok su apostoli i starešine obavljali duhovnu i versku službu (Dela 6,1-4; 15,2.4.6.22.23; 16,4; 1. Timotiju 5,17).

Za razmišljanje:

1. Šta predstavlja osnovu našeg tipičnog sistema crkvene organizacije i koja biblijska načela su povezana sa tim?
2. Zašto možemo imati poverenje u Božje stalno upravljanje vođstvom u Njegovoj crkvi? Šta Isus, Poglavar pastirski, dobija time što sigurno vodi svoje stado?

Aktivnost: Neka učenici pročitaju tekstove iz 1. Timotiju 5,17. i Jevrejima poslanice 13,7.17. Razgovarajte o načinima na koje članovi razreda mogu da pokažu da podržavaju i cene duhovne vođe Crkve. Planirajte da makar jednu ideju sprovedete u delo.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Mnogi vernici malo znaju o organizacionoj strukturi Hrišćanske adventističke crkve i kako ona u velikoj meri funkcioniše na temelju izbora i finansiranja od lokalnih nivoa naviše. Takođe, ne znaju da kada je struktura jednom uspostavljena na određeno vreme, postoji nadzor koji se vrši od vrha nadole radi uspostavljanja ravnoteže, koji se može sprovesti u delo do sledećih izbora ili zasedanja Generalne konferencije. Bilo bi korisno razmotriti neke osnovne koncepte u vezi sa tim kako se uspostavlja vođstvo i autoritet u Adventističkoj crkvi da bismo bolje razumeli čitav proces i zašto Crkva funkcioniše na način na koji funkcioniše. *Crkveni pravilnik* može biti od pomoći za razumevanje crkvene organizacije.

Aktivnost:

Ako prilike dozvoljavaju, prikažite nivoe vođstva i autoriteta u Hrišćanskoj adventističkoj crkvi. Pokažite kako autoritet teče u oba smera u organizaciji Crkve, pri čemu ne postoji nijedan pojedinac (osim Hrista) ili telo koje poseduje vrhovni autoritet.

8. biblijska doktrina **Isus u spisima apostola Petra**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 1. Petrova 1,18-21.

Učenici će:

Saznati: Uvideće da je Isus Hristos u središtu Petrove teologije i učenja, uključujući Njegovu mesijansku ulogu, Njegovo stradanje i smrt, Njegovo vaskrsenje i Njegov drugi dolazak.

Osetiti: Shvatiće prednost što ih je Bog pozvao da učestvuju u Hristovim stradanjima, i iskuse veru i nadu u slavu koja će biti pokazana prilikom Njegovog dolaska.

Činiti: Odbaciće isprazan način života i verno će činiti ono što je dobro, služeći drugima iz ljubavi.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Isus kao Mesija, Otkupitelj i Gospod

A. Koje posebne aspekte Isusovog života i službe Petar ističe u poslanici?

B. Na šta se Petar naročito usredsredio kada je u pitanju Isusov život i služba?

Osetiti: Poziv da sledimo Isusa

A. U kom posebnom kontekstu Petar poziva svoje čitaoce da pođu Isusovim stopama?

B. Kako Isusovo ispunjenje starozavetnih proročanstava utiče na naše odluke da danas sledimo Isusa?

Činiti: Pripremanje za Isusov dolazak

A. Šta Petar savetuje čitaocima da čine dok se pripremaju za Isusov dolazak?

B. Kako posmatramo sud koji se bliži? Da li sa strahom ili željnim iščekivanjem? Razgovarajte o tome.

Zaključak: Petar provlači jasnu poruku o Isusu u svim svojim razgovorima. Isus je božanski Mesija starozavetnih proročanstava, poslat da svojom žrtvom otkupi Božji narod od grešnog načina života. On je vaskrsao iz mrtvih i uskoro će se pojaviti ponovo u slavi. Hrišćanska nada počiva na Njemu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 1. Petrova 1,3-9.

Ključno načelo duhovnog rasta: Bog je podario nadu hrišćanima kroz vaskrsenje Isusa Hrista. Ova nada obuhvata nasledstvo na Nebu koje nikada neće nestati, pokvariti se ili izbledeti. Ono se čuva za nas koji smo kroz veru zaštićeni Božjom silom dok se ne pokaže spasenje kada Hristos ponovo dođe. Mi radosno slavimo Boga zbog ove nade spasenja, i naše vladanje je preobraženo dok očekujemo da nam slava bude otkrivena. Volimo Isusa i volimo jedni druge. Strpljivo podnosimo nevolje. Verujemo Bogu i Njegovoj reči i, na kraju, primamo kraj naše vere, spasenje naših duša.

Samo za učitelje: Isus je promenio Petrov život. Petar je po prirodi bio odvažan, nagao, nepromišljen i neobazriv. Često je govorio pre nego što je pažljivo razmislio o svojim rečima. Kao rezultat toga davao je obećanja koja nije mogao da ispuni i u jednom trenutku se odrekao svog Gospoda. Međutim, za razliku od Jude, Petar se, umesto da izgubi nadu i odustane, pokajao i stekao novo iskustvo sa

Hristom, postavši jedan od Njegovih najrevnosnijih sledbenika i pobornika. Petar je bio najistaknutiji vođa u Ranoj crkvi, makar dok Pavle nije postao istaknuti apostol među neznabošcima. Pavle je smatrao da je Petar jedan od glavnih „stubova“ Crkve (Galatima 2,9). Petar je poznao Isusa i Njegovu silu koja se pokazala u njegovom životu. Ne treba da nas iznenadi što njegova poslanica obiluje tekstovima koji govore o tome koliko je Isus važan u životu vernika.

Uvodna aktivnost i razgovor:

Pročitajte zajedno u razredu tekst iz 1. Petrove 1,3-9.18-21. Pozovite članove razreda da prepoznaju različite elemente procesa spasenja koji su spomenuti u ovim stihovima i da utvrde kako su povezani sa Isusovim životom i radom.

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Isusov život i rad prožima 1. Petrovu poslanicu. Međutim, glavno središte Isusovog života i rada, Isusova zamenička smrt za naše grehe i Njegovo kasnije vaskrsenje u život Duhom, nalazimo u tekstu u 1. Petrovoj 3,18. Deset stihova u poslanici jasno ukazuje na Isusovo stradanje i smrt (1. Petrova 1,2.11.19; 2,21.23.24; 3,18; 4,1.13, 5,1), sa makar po jednim stihom u svakom poglavlju. Četiri stiha jasno ukazuju na Njegovo vaskrsenje (1. Petrova 1,3.21; 3,18.21). Zatim, jedan stih govori o vaznesenju (1. Petrova 3,22), i pet o Njegovom drugom dolasku (1. Petrova 1,5.7.13; 5,1.4).

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Isusovo stradanje i smrt

(Podsetite se u razredu tekstova iz 1. Petrove 1,18.19; 2,24; 3,18)

Većina stihova koji govore o Isusovom životu i radu odnose se na Njegovu patnju i smrt. Najviše se spominje Njegovo stradanje, uglavnom kao primer onima koji takođe pate (1. Petrova 1,11.12; 2,21-23; 4,1.13-16). Međutim, Isusova smrt kao žrtva za naše grehe je u teološkom smislu značajnija za naše večno spasenje (1. Petrova 1,18.19; 2,24; 3,18). Ovi tekstovi uče o zameničkom pomirenju kojim je plaćena cena otkupljenja za naše grehe. Bez zameničke Isusove žrtve, ne bi bilo osnove za naše spasenje. Jedino na ovaj način možemo pristupiti Bogu (1. Petrova 3,18; Jovan 14,6; Dela 4,10-12; Jevrejima 9,27.28; 10,19-22).

Razmislite o ovome: Koliko vremena dnevno ili sedmično provodim razmišljajući o Isusovom stradanju i smrti?

2. Isusovo vaskrsenje

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Petrova 1,3.21; 3,18.21)

Ma koliko Isusova smrt bila važna za naše spasenje, bila bi uzaludna da nije Njegovog vaskrsenja (1. Petrova 1,3; 3,21; 1. Korinćanima 15,14.17-19). Mi imamo nadu u večni život zato što On nije mrtav, već je vaskrsao (Matej 28,5.6; Luka 24,5.6), i postao „Novina onima koji umriješ“ (1. Korinćanima 15,20). Upravo zahvaljujući Njegovom vaskrsenju, imamo sigurnost da je i naše vaskrsenje u večni život moguće. Petar jasno shvata ovo načelo i uzdiže ga pred čitaocima kao osnovu njihove nade, bez obzira na patnju, čak i smrt, koje mogu da dožive u ovom životu.

Razmislite o ovome:

U Rimljanima 6,4. Pavle predstavlja Isusovo vaskrsenje ne samo kao našu nadu u večni život u budućnosti, već i kao oblik našeg novog duhovnog života u sadašnjosti. Na čemu se zasniva naša nada u večni život?

3. Hristovo vaznesenje i ponovni dolazak

(Podsetite se u razredu tekstova iz 1. Petrove 1,5.7.13; 3,22; 5,1.4)

Pored Isusovog stradanja, smrti i vaskrsenja, Petar ukazuje na nekoliko drugih važnih događaja u Isusovom životu i radu. U 1. Petrovoj 3,22. on govori o Isusovom vaznesenju, čak nagoveštava i Njegovu prvosveštenu službu, kada kaže da je On „s desne strane Bogu“ (uporedite: Dela 5,31; Jevrejima 8,1; 9,24; 10,11.12). On zatim pet puta spominje Hristov drugi dolazak, o kome govori kao o Njegovom otkrivenju u slavi u poslednje vreme (1. Petrova 1,5.7.13; 5,1), ili Njegovom javljanju (1. Petrova 5,4). Ovo javljanje u slavi predstavlja vrhunac svih nada hrišćana (Titu 2,13). Biće to blagosloveno nasledstvo sačuvano na Nebu za nas, koje upravo tražimo i na koje smo pozvani (1. Petrova 1,4; 3,9).

Razmislite o ovome:

Isus je bio opštepoznat kao Isus Hristos (*Christos*, Pomazanik, Mesija). Zato Petar stalno objavljuje da je Isus obećani Mesija iz starozavetnih proročanstava, i to jasno ističe u 1. Petrovoj 1,10-12. Na koji način je Isus moj obećani Mesija – sa svim onim što ovo ime označava?

Za razgovor:

1. Kakvu ulogu Petrovo spominjanje starozavetnih proroka i njihovih proročanstava u 1. Petrovoj 1,10-12. ima u okviru njegove usredsređenosti na Isusa, Njegov život i službu?
2. Zašto Petar, ukazujući na Isusovo stradanje i smrt kao na glavno središte svoje poslanice, koristi priliku u 1. Petrovoj 3,15. da naloži svojim čitaocima da „Gospoda Boga svete“ u svojim srcima?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Često nam je lakše da se usredsredimo na doktrinalna pitanja nego na pitanje odnosa. Pouka za ovu sedmicu bavi se i jednim i drugim pitanjima, osvrćući se na neke događaje u Isusovom životu koji su važni kako za naše spasenje tako i za Petrov lični odnos sa Isusom, koji je uticao na promenu njegovog života i službe. Dok iznosite ovu pouku, obratite pažnju da pitanje odnosa ne bude zanemareno u odnosu na doktrinalna pitanja o spasenju. Pronađite priliku da razgovarate o Petrovom odnosu sa Isusom, zahvaljujući kom se Isus nalazi u središtu Petrove poslanice. Ne propustite da i sami doživite zajednicu kakvu je Petar imao sa Isusom. Kako mi Gospoda Hrista držimo svetim u svom srcu?

Za razmišljanje:

1. Šta su bili ključni činioци u Petrovom obraćenju koji su ga učinili duhovnim vođom kakav je postao, imajući Isusa u središtu svojih učenja i nade?
2. Kada Isusa držimo svetim kao Hrista i Gospoda u svom srcu, moramo težiti dragocenoj zajednici sa Njim. Ako nismo tako postupali, šta možemo da učinimo da uđemo u živu nadu koja je u Isusu?

Aktivnost:

Pročitajte zajedno u razredu tekstove iz 1. Petrove 4,1.2.7.8; 5,6-10. Razgovarajte o tome kako Isusov primer treba da ima preobražavajući uticaj na naš život kao što je imao u Petrovom životu. Kako će naša

zajednica shvatiti naš odnos sa Isusom, na temelju onoga što vidi u našem životu? Kakve promene treba da unesemo?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Petar počinje svoju poslanicu ukazujući na promene koje Bog želi da učini u našem životu. Bog nas je izabrao kroz posvećujući rad Duha, za poslušnost Isusu Hristu, i kroljenjem (metaforičko čišćenje) Njegove krvi (1. Petrova 1,2). „Koji nas po velikoj milosti svojoj prerodi za živ nad vaskrsenijem Isusa Hrista iz mrtvijeh, za nasljedstvo nepropadljivo, koje neće istruhnuti ni uvenuti“ (1. Petrova 1,3.4). Nakon što je opisao kako ove promene treba da se dogode u našem životu i kako možemo zatražiti tu živu nadu, Petar završava svoju poslanicu uveravajući čitaoce da će Bog svake blagodati da ih „savrši, da utvrdi, da ukrijepi, da utemelji“ (1. Petrova 5,10). „Ovo je“, uverava on čitaoce u 1. Petrovoj 5,12. „prava blagodat Božija u kojoj stojite.“

Aktivnost:

Napravite u razredu plan kako prava Božja blagodat – kakva je otkrivena kroz život i službu Isusa Hrista – može biti objavljena vašoj crkvenoj zajednici, nudeći joj novorođenje za živu nadu i nasledstvo koje neće istrunuti ni uvenuti. Kako poruka 1. Petrove poslanice može da ima određenu ulogu u tom planu?

9. biblijska doktrina **Budi ono što jesi u Hristu**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 2. Petrova 1,3.4.10.11.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da je sve što je potrebno za život i pobožnost dostupno kroz dar božanske sile.

Osetiti: Iskusiće sigurnost koja potiče iz poznavanja tajne uspeha hrišćanskog života, koji garantuje obilnu dobrodošlicu u Hristovo večno carstvo.

Činiti: Sve više će želeti da utvrde svoju službu i izbor poprimajući hrišćanske vrline u sve većoj meri.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Tajne uspeha hrišćanskog života

A. U kakvom su odnosu Božja velika i dragocena obećanja sa uklanjanjem od pokvarenosti koja se krije u telesnim željama ovoga sveta?

B. U kakvom su međusobnom odnosu hrišćanske vrline i kako zahvaljujući tom odnosu predstavljaju „lestve“ kojima se možemo popeti i postati delotvorni u poznanju Gospoda Isusa Hrista?

Osetiti: Steći sigurnost večnog života

A. Kako Petar opisuje proces sticanja sigurnosti večnog života?

B. Zašto nas Petar poziva da se revno postaramo da utvrdimo svoju službu i izbor?

Činiti: Poznanje Isusa Hrista

A. Na koji način Petar opisuje poznanje Onoga koji nas je pozvao kao sredstvo pomoću koga možemo primiti sve što nam je potrebno za život i pobožnost?

B. Kakve posledice će prema Petrovim rečima proisteći iz utvrđivanja našeg poziva i izbora?

Zaključak: Petar prepoznaje sredstva zahvaljujući kojima vernik može biti siguran da će utvrditi svoj poziv i izbor, da neće pasti i da će „vam se tako obilno dopustiti ulazak u vječno carstvo Gospoda našega i Spasa Isusa Hrista“ (2. Petrova 1,10.11).

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 2. Petrova 1,2-4.

Ključno načelo duhovnog rasta: Moguće je da postanemo sudeonici u božanskoj prirodi i uteknemo od pokvarenosti koja vlada u svetu i koja se krije u zlim željama. Moguće je steći sigurnost u uspeh hrišćanskog života i biti primljen dobrodošlicom u Gospodnje večno carstvo.

Petar u datom tekstu objašnjava kako možemo postići sve ove ciljeve. Moramo imati stvarno i delotvorno poznanje Boga i Isusa Hrista, koji nas je pozvao da se ugledamo na Njegovu svetost (uporedite: 1. Petrova 1,15.16). Nakon što je opisao lestve hrišćanskih vrline, Petar kaže: „Jer kad je ovo u vama i množi se, neće vas ostaviti lijene niti bez ploda u poznanju Gospoda našega Isusa Hrista.“ (2. Petrova 1,8) Kroz božansku silu koja je dostupna u dragocenim obećanjima Njegove reči, Bog nam

dozvoljava da postanemo sudeonici božanske prirode i da izbegnemo pokvarenu prirodu koju smo nasledili u ovom svetu. Dakle, On nas sprema za večnost.

Samo za učitelje: Važno je da se unutar teksta utvrde sve odgovarajuće povezanosti kako članovi razreda ne bi zaključili da treba da se penju lestvama hrišćanskih vrlina, prečku po prečku, dok ne postignu uspeh sopstvenim naporima. Iako je tačno ono što Petar kaže: „Okrenite sve staranje svoje...” (2. Petrova 1,5), on ne podstiče svoje čitaoce da sami pokušavaju da se popnu lestvama, niti ih navodi da zaključe da Bog prihvata zasluge koje se temelje na njihovim naporima. On počinje raspravu u 3. stihu, podsećajući čitaoce da su nam darovane „sve božanstvene sile Njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti“. Petar dodaje da nam se, Božjom slavom i dobrotom, „darovaše časna i prevelika obećanja, da njih radi imamo dijel u Božijoj prirodi“ i uteknemo od pokvarenosti ovoga sveta (2. Petrova 1,4). Svako dobro je dar od Boga, ali treba da primenimo svoju slobodu izbora time što ćemo rado utvrditi svoj poziv i izbor (1. Petrova 1,10).

Uvodna aktivnost i razgovor: Pročitajte zajedno u razredu tekst iz 2. Petrove 1,2-4. Razgovarajte o božanski određenim elementima, koje Petar spominje, kojima se može postići duhovna pobjeda.

2. KORAK – ISTRAŽITE

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Središnja uloga Isusa Hrista

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 1,1.2)

Petar na početku svoje 2. poslanice (2. Petrova 1,1) nastavlja da naglašava središnju ulogu Isusa Hrista koju smo zapazili u 1. poslanici. U prvih petnaest stihova koje ćemo proučavati ove sedmice, Petar šest puta jasno spominje Isusa Hrista, obično kao Gospoda ili Boga, i još mnogo puta upotrebljavajući ličnu zamenicu. U 1. stihu, pomoću grčke gramatičke konstrukcije, Isus je nazvan i Bogom i Spasiteljem. U 2,8,11. i 14. stihu Isus je imenovan kao naš Gospod. U svim stihovima osim u 2. nazvan je Isusom Hristom, ili Isusom Mesijom. U 11. stihu, On je naš Gospod i Spasitelj. Jasno je da se Petar bavi hristologijom i da želi da objavi ovo tumačenje svojim čitaocima. On je ponosan što nosi ime koje mu je Isus dao, Simon Petar („kamen“) i što je sluga i apostol Isusa Hrista (1. stih).

Razmislite o ovome:

Koji aspekti Isusove ličnosti i rada su posebno važni za moj život? Kako Ga ja mogu učiniti središtem svog svakodnevnog života?

2. Darovi Božje blagodati

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 1,3.4)

Sve što nam je potrebno za život i pobožnost darovano nam je božanskom silom kroz poznanje Onoga koji nas je pozvao svojom slavom i dobrotom. Prema 2. stihu, blagodat i mir su nam obilno dati kroz poznanje Boga i Isusa našeg Gospoda. Prema 8. stihu, treba da se čuvamo da ne budemo nemarni i bez ploda u poznanju našeg Gospoda Isusa Hrista.

Petar nas, takođe, poziva da rastemo u blagodati i poznanju našeg Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista. Čini se da Petar smatra da je poznanje Isusa Hrista kao Gospoda i Spasitelja ključno za naš uspešan hrišćanski rast. Bog nam je, takođe, dao prevelika i dragocena obećanja. Verujući u ova obećanja, možemo postati

sudeonici u božanskoj prirodi i pobeći od pokvarenosti ovoga sveta koja se ogleda u rđavim željama koje su posledica grešne prirode. Sila se krije u obećanju (Rimljanima 4,21).

Razmislite o ovome:

Na koji se način Božja blagodat i sila kroz Isusa Hrista pokazuje u mom svakodnevnom životu? Kako sam ja doživeo silu koja se nalazi u tim obećanjima?

3. Lestve hrišćanskih vrlina

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 1,5-11)

U ovom tekstu Petar ukazuje na osobine koje hrišćanin mora da stekne i praktikuje da bi bio uspešan i delotvoran u poznanju Gospoda Isusa Hrista. Oni koji se sećaju da su očišćeni od svojih greha (9. stih) i koji se staraju da utvrde svoj poziv i izbor (10. stih), sve više će razvijati ove osobine (8. stih). Tada mogu biti sigurni da nikada neće pogrešiti (10. stih) i da će im se „obilno dopustiti ulazak u vječno carstvo Gospoda našega i Spasa Isusa Hrista“ (11. stih). Podstaknite razred da određeno vreme provede razmatrajući ove vrline. Razgovarajte o njihovom međusobnom odnosu koji stvara neku vrstu „stepenica“, koje vode ka rastu i napretku.

Razmislite o ovome:

Koliko je vrlina navedenih u Petrovoj listi očigledno u mom svakodnevnom životu? Kako ja rastem ili stagniram?

Za razgovor:

1. Kako se Petrov katalog vrlina slaže sa Pavlovom listom rodova Duha u Galatima poslanici 5,22.23? Kako mi svojim primerom možemo pokazati ove osobine snažnih hrišćana?
2. Šta Petar podrazumeva pod izrazom „šator tela“ (2. Petrova 1,13)? Uporedite ovaj stih sa tekstom iz 2. Korinćanima 5,1-4. Šta ovaj tekst govori o njegovom gledištu o čovekovoj prirodi?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Neki adventistički hrišćani veruju da će na kraju vremena određena grupa vernika dostići nivo apsolutnog savršenstva. Drugi veruju da je savršenstvo koje postižemo relativno, kada govorimo o zrelosti u veri i praktičnom životu, a ne apsolutno savršenstvo. Elen Vajt kaže sledeće u vezi sa Hristovim nalogom u Jevanđelju po Mateju 5,48. da budemo savršeni: „Mi možemo biti savršeni u svom krugu kao što je Bog savršen u svom.“ (*Testimonies for the Church*, 4. sveska, str. 455) Ova izjava ukazuje na relativno ili moralno (vidi: Pouke velikog Učitelja, str. 330.331) savršenstvo karaktera. Ipak, bilo bi mudro da ne zađemo sa pravog puta. Ništa u 2. Petrovoj 1,8-11. ne govori o apsolutnom savršenstvu, samo o pobedi i sigurnosti.

Za razmišljanje:

1. Za koja biblijska obećanja smatram da su od velike pomoći u suočavanju sa pokvarenošću koja vlada u svetu zbog zlih želja?
2. Gde se ja nalazim na lestvici hrišćanskih vrlina? Na koji način još uvek rastem?

Aktivnost:

Pročitajte zajedno u razredu tekst iz 2. Petrove 1,8-11. Razgovarajte o posledicama (kao što je prikazano u 8. i 9. stihu) u slučaju da posedujemo osobine navedene u tekstu od 5. do 7. stiha i u slučaju da ih ne posedujemo. Zašto je važno da pokažemo želju da utvrdimo svoj poziv i izbor?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Između sigurnosti i samopouzdanja, kad je reč o spasenju, postoji određena napetost. Elen Vajt upozorava: „Oni koji prihvate Hrista, a puni samopouzdanja kažu da su spaseni, izlažu se opasnosti da se oslone na sebe, da izgube iz vida soje slabosti i svoju stalnu potrebu za božanskom snagom, da postanu nespremni za sotonine vešte poduhvate. Zato će mnogi koji zapadnu u iskušenje, slično Petru, duboko pasti u greh. Svima je upućen savet: 'Jer koji misli da stoji neka se čuva da ne padne!' (1. Korinćanima 10,12) Naša jedina sigurnost postoji u stalnom nepoverenju u sebe i upornom oslanjanju na Hrista.“ (*Pouke velikog Učitelja*, str. 155. original)

Aktivnost:

Utvrđite u razredu 1) koliko učenika ima sigurnost spasenja i 2) šta je prema njihovom shvatanju osnova njihove sigurnosti (ili nesigurnosti). Razgovarajte o datim odgovorima u razredu.

10. biblijska doktrina **Proroštvo i Pismo**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 2. Petrova 1,16-21.

Učenici će:

Saznati: Uvideće da je Pismo Božji autoritativni izvor za poznavanje Božje volje i spasenja kroz Isusa Hrista.

Osetiti: Pronaći će objektivno otkrivenje Hrista u Svetom pismu koje će im pružiti bolji izvor vere i nade nego bilo kakvo lično, subjektivno iskustvo koje mogu steći.

Činiti: Daće prednost Pismu u svom životu kao videlu koje svetli na tamnome mestu.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Najpouzdanija proročka reč

A. Sa čim Petar upoređuje proročku reč i od čega je ona pouzdanija?

B. Šta proročku reč čini toliko objektivnom i pouzdanom poput videla u tami?

Osetiti: Rizici ličnih iskustava

A. Kako je Petar izrazio poverenje u svoja lična iskustva sa Isusom?

B. Zašto je opasno oslanjati se na svoja lična iskustva zasnovana na čulima?

Činiti: Verovati Bogu i Njegovoj reči

A. Zašto više treba da se oslanjamo na Božju reč nego na lična iskustva?

B. Šta Petar kaže da moramo razumeti „iznad svega“? Kakva je priroda procesa otkrivenja i nadahnuća opisanih u 21. stihu?

Zaključak: Petar navodi svoja lična iskustva sa Isusom kao pouzdani temelj za svoje izveštaje o Isusovoj sili i Drugom dolasku. Međutim, on tada izjavljuje da je Božja proročka reč pouzdanija od ličnih iskustava, zato što ona potiče od Svetog Duha.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 2. Petrova 1,20.21.

Ključno načelo duhovnog rasta: Kao ljudi skloni smo da se više oslanjamo na svoja iskustva i dokaze koje nam pružaju naša čula. Smatramo da je ovakav stav pouzdan, čak i racionalan i naučan. Osnovu empirijske nauke predstavlja posmatranje. Ipak, naša čula nas mogu obmanuti. Nakon što se pozvao na vrednost čulnog iskustva i predstavio ga kao dokaz da je njegova evanđeoska poruka istinita, Petar proširuje način proveravanja istine tvrdeći da postoji pouzdanija osnova za određivanje stvarnosti i istine, naime, Božja proročka reč. Ona ne potiče od čovekove volje, već od delovanja Svetog Duha na um svojih sledbenika.

Samo za učitelje: Živimo u izrazito naučnom razdoblju; pa ipak, vlada velika sumnja da se istina može odrediti objektivnim metodima. Način na koji se istina trebalo određivati u savremenom dobu bio je

empirijski metod, pri čemu su se eliminisale nekontrolisane varijable, kao što su natprirodne, kako bi svi aspekti nekog pitanja mogli biti objašnjeni u strogim uslovima testiranja u kome učestvuju mnogi posmatrači tokom određenog vremena, da bi se došlo do sigurnog rezultata. U mnogim oblastima, uključujući i religiju, nikakva saglasnost nije postignuta tokom dužeg vremenskog perioda, tako da se javila sumnja da li je uopšte moguće ovakvim metodom dobiti bilo kakav siguran rezultat. Zatim je nastupio postmodernizam, koji je odbacio postojanje apsolutne istine ili metanarativa koji u potpunosti nešto objašnjava. Lično iskustvo postalo je osnova za istinu, pri čemu je sva istina subjektivna i relativna u nečijem iskustvu. Na koji se način Petrova poruka bavi ovom napetošću?

Uvodna aktivnost i razgovor: Pročitajte zajedno u razredu tekstove iz 2. Petrove 1,16-18. i Jevanđelja po Mateju 16,27-17,8. Razgovarajte o dokazu koji Petar navodi u prilog verodostojnosti svojih tvrdnji u vezi sa Isusom. Zašto je opravdano što navodi svoje iskustvo kao dokaz da nije mudro izmišljao priče? Kako je Petar mogao da dokaže razliku između ovog iskustva i nečeg što je mogao jednostavno da izmisli?

2. KORAK - ISTRAŽITE

Biblijski tekst: 2. Petrova 1,16.

Samo za učitelje: Petar se neposredno susreće sa sumnjom u istinitost i autoritet svojih učenja, ne samo u svoje vreme, već i u naše. On vernicima nije iznosio mudro izmišljene priče; već svoja stvarna životna iskustva. Očekivali bismo da će ova tvrdnja pružiti autentičnost istinitosti njegovog svedočanstva kao autora poslanice; međutim, među skepticima samo je izazvao suprotan efekat. Oni tvrde da se pisac previše trudi da dokaže ko je. Oni ovaj pokušaj vide kao dokaz da Petar nije autor, već da je poslanicu napisao neko drugi. Oni koji sumnjaju da je Petar pisac poslanice, ne uspeavaju da prepoznaju sebe u 2. Petrovoj 3,3. kao rugače koji slede svoje zle želje i odbacuju istinu Božje reči. Koliko se često mi ponašamo kao ovi ljudi ispunjeni sumnjama, ne uviđajući da Pismo možemo primeniti na svoje prilike?

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Još pouzdanije svedočanstvo

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 1,19)

I pored pouzdanosti njegovog svedočanstva kao očevica, Petar sada navodi tvrdnje u prilog još pouzdanijeg svedočanstva, koje ne može pogrešiti. Dokaz predstavljen našim čulima može nas navesti na rđav put, kao što nekad i čini. Pismo nas neprestano opominje da ne dozvolimo svojim čulima da nas prevare (Matej 7,15; 24,24; 2. Korinćanima 11,13.14; 2. Solunjanima 2,9.10; Otkrivenje 13,13.14).

Mnogi iluzionisti zarađuju za život izvodeći trikove koji obmanjuju um, ali sotona je najveštiji u izvođenju pevara. On čini obmanjujuće znake i čudesa, obično preko pojedinaca koji podržavaju njegovo varanje. Petar, svestan opasnosti ukoliko sledimo dokaz koji nam pružaju naša čula, preporučuje sigurniji izvor za upoznavanje istine. Božja reč je jedini izvor istine koji je potpuno siguran i pouzdan. „I dobro činite što pazite na nju, kao na vidjelo koje svijetli u tamnome mjestu, dokle Dan ne osvane i Danica se ne rodi u srcima vašima.“ (2. Petrova 1,19)

Razmislite o ovome:

„Dan“ se odnosi na očekivani „dan Gopsodnji“ (2. Petrova 3,10) ili „Božji dan“ (2. Petrova 3,12), koji se takođe naziva „Dan sudni“ (2. Petrova 2,9; 3,7) i „dan pohađenja“ (1. Petrova 2,12). U pitanju je Drugi

Histov dolazak. Izraz „Zvezda Danica“ (Jutarnja zvezda) odnosi se na Isusa lično. On objavljuje u Otkrivenju 22,16: „Ja sam... sjajna Zvijezda Danica.“ „Jutarnja zvezda“ dobila je ime po tome što je najsjajnija zvezda na jutarnjem nebu, poslednje noćno svetlo koje bleedi dok sviće zora. Astronomi su utvrdili da je planeta Venera jutarnja zvezda. Isus to ime pripisuje Sebi. Zvezda Danica će se u potpunosti javiti u našem srcu kada „Dan osvane“. Šta činimo da bismo se pripremili da se prava Zvezda Danica rodi u našem srcu?

2. Poreklo proročke reči

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 1,20.21)

Petar započinje 20. stih sledećim rečima: „I ovo znajte najprije...“ Njegovi čitaoci treba jasno da shvate na čemu se temelji poverenje u Božju proročku reč. Ona ne potiče od čovečje volje, „nego naučeni od Svetoga Duha govoriše sveti Božiji ljudi.“ (2. Petrova 1,21) Petar ovde govori o utelovljenom otkrivenju u kome je božanska poruka bila poverena ljudskim oruđima, da se preko njih delovanjem Svetog Duha otkriju Božje misli. Poruka je Božja, On je načinio prvi korak. On je odgovoran za sadržaj Reči i njeno očuvanje.

U vezi sa ljudskim elementom u Pismu, Elen Vajt objašnjava: „Bibliju su napisali nadahnuti ljudi, ali ona nije Božji način razmišljanja i izražavanja; nego ljudski. Boga, kao pisca, ne nalazimo u Bibliji. Ljudi će često reći da ovaj ili onaj izraz ne priliči Bogu. Ali Bog nije Sebe stavio u reči, logiku, retoriku u Bibliji, da bi Mu se po tome sudilo. Pisci Biblije su bili Božji pisari, a ne Njegovo pero.“ (*Selected Messages*, 1. sveska, str. 21) Ona zatim dodaje da bi detaljnije objasnila: „Biblijske reči nisu nadahnutem već su ljudi bili nadahnuti. Nadahnuće ne deluje na nečije reči ili izražavanje, već na samog čoveka, i on se pod delovanjem Svetog Duha ispunjava mislima. Međutim, reči dobijaju pečat uma tog određenog pojedinca. Božanski um se prelijeva, presipa na njega. Božanski um i volja stapaju se s ljudskim umom i voljom; tako čovekove izjave postaju Božja reč.“ (*Isto*)

Razmislite o ovome:

Koliko možemo biti sigurni da je božanski elemenat učestvovao u nastanku poruke Pisma?

Za razgovor:

1. Šta učimo iz iskustava sa Bogom i Njegovih obećanja? Na koji način ona potvrđuju naše poverenje u Njega? Zašto uvek možemo – i zaista moramo - da više verujemo Bogu nego svojim čulima?
2. Šta proročku reč čini dostojnom poverenja? Kako nam izveštaj o ispunjenju proročanstava pomaže da izgradimo poverenje u pouzdanost Božje reči?

3. KORAK – PRIMENITE

Za razmišljanje:

1. Kako ponekad svojim ponašanjem pokazujemo da ne verujemo izveštaju Pisma? Kako se možemo boriti protiv ovog iskušenja?
2. Ako nijedno proročanstvo u Pismu nije rezultat ličnog tumačenja proroka, šta bi predstavljalo sigurnu metodologiju za utvrđivanje značenja iz Pisma kakvo je Bog dao?

Aktivnost:

Pročitajte zajedno u razredu tekst iz 2. Timotiju 3,14-16. Razgovarajte o osnovama Timotijevog razumevanja Pisma, prema Pavlovim rečima, i o vrednosti ispravnog shvatanja Pisma za sve vernike.

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje:

Skloni smo da spremno govorimo o važnosti verovanja u spasenje. Međutim, nama je potrebno nešto više od intelektualnog verovanja ili prihvatanja određenih istina ili stvarnosti. U tekstu iz Poslanice apostola Jakova 2,19. rečeno je da čak i demoni veruju u Boga, ali da ih to verovanje ne spasava. Prema Jakovljevim rečima verovanje treba da bude praćeno odgovarajućim delima (Jakov 2,14-17). Bolji izraz od „veovanja“ je „poverenje“. Poverenje ne obuhvata samo intelektualno prihvatanje odgovarajućih činjenica, već i spremnost da činimo dela koja se temelje da uverenju da Bog zna šta je najbolje. On je otkrio svoju volju za nas u svojoj Reči, i On će nas osposobiti da izvršimo Njegovu volju kada Mu se predamo.

Aktivnost:

Neka članovi razreda navedu listu biblijskih proročanstava koja su ispunjena i dokaze njihovog ispunjenja. Razgovarajte o poverenju koje imamo u Sveto pismo i koje možemo da delimo sa drugima jer smo uvideli da Bog sve zna, čak i daleku budućnost, i da možemo verovati Njemu i Njegovom planu za naš život.

11. biblijska doktrina **Lažni učitelji**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 2. Petrova 2,1-3.

Učenici će:

Saznati: Uvideće da će se pojaviti lažni učitelji, unoseći pogubne jeresi koje se temelje na izmišljenim porukama, iako imamo svedočanstva očevidaca i Božju proročku reč.

Osetiti: Uplašiće se uništenja koje ovi lažni učitelji dovode na sebe.

Činiti: Pažljivo će razlikovati istinu od laži.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Sotonina strategija protiv istine

A. Svaka istina ima svoj falsifikat. Koji falsifikati ključnih istina Božje reči postoje u današnje vreme?

B. Na osnovu kojih znakova možemo prepoznati osobine obmanjivača?

Osetiti: Božje delovanje prilikom suočavanja sa zlom

A. Koje primere iz prošlosti Petar navodi da bi pokazao kako pohlepa i lakomstvo vode ka uništenju?

B. Koje primere navodi da pokaže kako Bog može da spase pobožne?

Činiti: Poznavati Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista

A. Kako možemo pobeći od pokvarenosti ovoga sveta poznavanjem Isusa Hrista?

B. Kako možemo izbeći da budemo obmanuti, upleteni u greh i savladani njime?

Zaključak: U svetu u kome vladaju greh, lakomstvo, pohlepa, obmana i suprotstavljanje autoritetu, Bog zna kako da izbavi pobožne od ovih iskušenja i da grešne čuva za kaznu na dan sudni. Naše spasenje je u poznavanju našeg Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 2. Petrova 2,1-3.20.21.

Ključno načelo duhovnog rasta: Kao što postoje pravi proroci (2. Petrova 1,21), tako se u velikom broju javljaju i lažni proroci i lažni učitelji u svakom dobu (2. Petrova 2,1). Svaka istina ima svoj falsifikat. Onima koji su upoznali Gospoda Isusa Hrista, ali su se ponovo upleli u mrežu pokvarenosti ovoga sveta, gore je nego da nikada nisu upoznali put pravde (2. Petrova 2,20). Lažni učitelji na koje Petar upozorava su vernici, koji su zbog materijalne dobiti ostavili pravi put (2. Petrova 2,3.15) i uveli pogubne jeresi, odričući se čak i Gospoda koji ih je iskupio (2. Petrova 2,1). Njihov sud je siguran (2. Petrova 2,3.9.10.12). Ipak, Gospod zna kako da izbavi pobožne od ovih iskušenja (2. Petrova 2,9), i Petar poziva svoje čitaoce da odbace obmane koje nude ovi lažni učitelji.

Samo za učitelje: Postoji tesna povezanost između teksta iz 2. Petrove 2,1-3,3. i Poslanice apostola Jude 3-19. U Pouci je ukazano samo na nekoliko paralela između ova dva teksta. Ima ih još. Bilo bi korisno proučavati ove sličnosti da bismo dobili širu sliku o prilikama koje su vladale u Crkvi u Petrovo

i Judino vreme. Iako postoje upečatljive sličnosti, postoje i neke značajne razlike koje obogaćuju razumevanje njihovih prilika, kao što čitanje četiri Jevanđelja pomaže da dobijemo potpuniju sliku Isusovog života i službe.

Uvodna aktivnost i razgovor:

Pročitajte zajedno u razredu tekstove iz 2. Petrove 2,1-19. i Poslanice apostola Jude 3-16. Uporedite ova dva teksta i uočite sličnosti i razlike. Razgovarajte o prilikama koje su vladale u Ranoj crkvi i koje su izazvale ovakav nivo zabrinutosti autora. U kojoj meri ovi tekstovi opisuju tadašnje prilike u Hrišćanskoj crkvi?

2. KORAK – ISTRAŽITE

Samo za učitelje: Okružuju nas sile koje crpe našu duhovnu energiju i uništavaju duhovan život. Mi ili se predajemo tim silama i bivamo nadvladani, ili tražimo Božju blagodat i silu da ih pobedimo. Petar kaže da ako nas ove sile nadvladaju, bićemo u gorem položaju nego da nikada nismo saznali za put pravde.

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Istina i laž

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 2,1-3)

Petar upoređuje prave proroke spomenute u 21. stihu 1. poglavlja sa lažnim prorocima i lažnim učiteljima koji su se pojavili u Crkvi. Oni unose pogubne jeresi. Uz to, odriču se Isusa i Njegove iskupiteljske žrtve za greh, ali na taj način dovode na sebe naglu pogibao (2. Petrova 2,1). Nažalost, „mnogi će poći za njihovijem nečistotama kojima će se huliti na Put istine“ (2. Petrova 2,2). Ovi pojedinci nadahnuti su pohlepom, iskorišćavanjem nedužnih duša nadajući se materijalnom dobitku (2. Petrova 2,3.15). Oni sigurno stoje pod Božjim sudom (2. Petrova 2,3).

Razmislite o ovome: Na koji način se lažni proroci danas prikazuju u Crkvi i u svetu? Kako možemo biti sigurni da ćemo ih prepoznati kada ih sretnemo?

2. Primeri pobožnosti usred bezakonja

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 2,4-10)

Petar iznosi nekoliko primera ilustrujući svoju izjavu iz 3. stiha o sudu nad lažnim učiteljima koji ne kasni i o njihovoj pogibli koja ne drema. On prvo spominje anđele koji su zbačeni s Neba i stavljeni u „okove mraka paklenoga... da se čuvaju za sud“ (2. Petrova 2,4). Zatim, navodi primer starog sveta na koji je Bog poslao razorni potop da bi uništio bezbožnike, dok je Noja, propovednika pravde, i još sedmoro njih, poštedeo (2. Petrova 2,5). On dalje navodi Sodom i Gomor, koji su bili spaljeni, kao primer šta će se dogoditi bezbožnicima (2. Petrova 2,6), nasuprot Božjem delovanju kada je izbavio Lota, „pravednoga Lota, koga osramotiše bezakonici nečistotom življenja“ i koji „gledajući i slušajući bezakona djela, mučase od dana do dana pravednu dušu“ (2. Petrova 2,7.8).

Ako je Bog mogao da spase Noja i Lota iz sredine osuđene na uništenje u kojoj je vladala bezbožnost, onda, Petar tvrdi, Bog, takođe, zna kako pobožne ljude da spase od nevolja i iskušenja (*peirasmos*) i da čuva nepravednike za dan suda (2. Petrova 2,9). Petar dodaje da se Božja sposobnost da učini ovo

poslednje naročito odnosi na „one koji idu za tjelesnijem željama nečistote, i ne mare za Poglavarstvo“ (2. Petrova 2,10). Takva pokvarenost i prezir su koren problema onih koji postaju lažni učitelji.

Razmislite o ovome: Uporedite tekstove iz 1. Korinćanima 10,13. i Jevanđelja po Mateju 6,13. Šta je Bog obezbedio da bi nas izbavio od iskušenja?

3. Kako prepoznati lažne učitelje

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 2,10-19)

Za lažne učitelje je prema Petrovom opisu karakteristično nekoliko osobina. Pored već pomenutih, ovaj deo poslanice ukazuje na klevete i huljenje (2. Petrova 2,10-12), pijančenje na zabavama (2. Petrova 2,13), prevaru i preljubu (2. Petrova 2,14), pohlepu za materijalnim dobrima (2. Petrova 2,14.15), prazno hvalisanje i podsticanje ljudi da se vrate ropstvu greha iz koga su upravo pobjegli (2. Petrova 2,18). (Uporedite: Juda 4,8.10-13.16)

Razmislite o ovome: Kakve osobine prema Petru i Judi imaju oni koji se predstavljaju tako kao da mogu da ponude neke nove ili uzbudljive „istine“?

4. Opasnosti povratka u nečistote

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 2,20-22)

Petar kaže da su oni koji su već pobjegli od pokvarenosti ovoga sveta, razvijajući zajednicu sa Isusom Hristom, a onda su se ponovo zapleli u te iste nečistote i nadvladani su njima, u gorem položaju nego ranije. Kao nerazumne životinje, stvorenja koja pokreće instinkt (uporedite: 2. Petrova 2,12), oni su poput pasa i svinja koje se vraćaju na svoje pokvarene puteve (2. Petrova 2,22). Međutim, Bog razumnim ljudskim bićima postavlja viša merila. Dao im je da slede „svetu zapovest“ (2. Petrova 2,21). Onima koji se vraćaju grehu bilo bi bolje da nikada nisu upoznali put pravde. Oni sada imaju veću odgovornost – i kao rezultat toga, primiće oštriji sud. Uporedite: Jevrejima 6,4-6; 10,26-31.

Razmislite o ovome: Tekst iz Poslanice apostola Jakova 3,1. ističe da će učiteljima biti strožije suđeno, tako da lažni učitelji posebno zaslužuju oštar sud. Koji primeri lažnih učitelja iz Svetog pisma nama danas pružaju opomenu?

Za razgovor:

1. Rečeno je da ako ne učimo iz prošlosti, osuđeni smo da je ponavljamo. Kako nam može pomoći razmatranje primera iz prošlosti koje navode Petar i Juda? Uporedite: 1. Korinćanima 10,6-12.
2. Kako možemo biti sigurni da u lažnim učiteljima danas prepoznamo iste karakteristike?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Mnogi evanđelisti koji propovedaju putem televizijskih emisija danas su bogate i moćne ličnosti koje objavljuju jevanđelje prosperiteta koje nije u skladu sa Isusovim Jevanđeljem ili Njegovim primerom života i službe. Često je njihovo propovedanje praćeno navodnim znacima i čudesima, s namerom da pruže verodostojnost svojim tvrdnjama da koriste Božju silu i Njegovog Svetog Duha. Do koje mere ove spoljašnje karakteristike treba da budu osnova za ocenjivanje istine njihovih učenja? Čini se da Petar ukazuje da postoji tesna povezanost između karaktera lažnih učitelja i dvoličnosti njihovih učenja.

Za razmišljanje:

1. Zašto Petar veliki deo svoje poslanice posvećuje detaljnom opisu osobina lažnih učitelja? Zašto ta činjenica može da ukaže da je čuvanje ispravnog učenja važnije nego što neki smatraju da jeste?
2. Koja doktrinalna pitanja su posebno obuhvaćena Petrovim opomenama? Na koji način mi moramo biti oprezni kada su u pitanju lažni učenja u ovim oblastima?

Aktivnost: Pročitajte zajedno u razredu tekst iz Dela 20,28-31. Razgovarajte o odgovornosti crkvenih vođa da pažljivo čuvaju Božje stado od lažnih učitelja koji, poput krvoločnih vukova, neće poštediti stado, već će iskriviti istinu da bi povelili učenike za sobom. U kojoj meri smo odgovorni jedni za druge?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Skolari su nastojali da objasne sličnosti između paralelnih tekstova u 2. Petrovoj i Poslanici apostola Jude. Nepobitna je činjenica, na osnovu dokaza koje nam pruža tekst, da se ili jedan od njih oslanja na spise drugog ili se obojica oslanjaju na neki drugi zajednički izvor. Neki smatraju da je Juda pisao pod uticajem Petrovog teksta zato što je Petar bio poznatiji od njega, i da je Juda možda koristio Petrove spise da bi pružio kredibilitet svom pisanju. Drugi smatraju da je možda Petar koristio Judin materijal (izbacivši nekanonske reference koje Juda navodi) da bi dodao kredibilitet Judinim spisima. Međutim, pažljivim poređenjem tekstova iz Jude 17.18. i 2. Petrove 3,2.3. uočavamo da oba pisca ukazuju na raniji zajednički izvor za koga se verovalo da je nadahnut i da odražava Isusovo učenje izneto preko apostola (uporedite: Jezekilj 12,22; Matej 24,48).

Aktivnost:

Zamolite članove razreda da u kolonama izdvoje paralele između 2. Petrove 2,1-22. i Poslanice apostola Jude 3-16. Ili, mogu usmeno da navedu sličnosti. Podstaknite ih da zapaze bliske paralele između ova dva poglavlja i pojedinosti po kojima se razlikuju. Kako ovi biblijski tekstovi nadopunjuju i nadograđuju jedan drugi u onome što žele da napomenu? Kako bi Petar objasnio sličnosti i razlike u svetlu njegovog pogleda na otkrivenje i nadahnuće, kao što je zabeleženo u 2. Petrovoj 1,21?

12. biblijska doktrina **Gospodnji dan**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 2. Petrova 3,1-7.11-13.

Učenici će:

Saznati: Shvatiće da je sud koji se bliži isto tako izvestan kao i Božja dela u prošlosti.

Osetiti: Biće zahvalni što je Bog strpljiv i što ne želi da iko pogine. Steći će poverenje da On nastoji da spase sve koje može.

Činiti: Živeće svetim i pobožnim životom, besprekorno i u miru sa Bogom, čekajući i želeći da Njegov dolazak bude što skorije.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Izvesnost suda

A. Na osnovu čega rugači žele da opovrgnu predstojeći Hristov dolazak?

B. Na koju činjenicu Petar usmerava svoje čitaoce da bi ukazao na izvesnost sve bližeg suda?

Osetiti: Poverenje kada se suočimo sa sudom

A. Zašto Bog posmatra vreme drugačije od nas? Zašto smo često toliko nestrpljivi kada je Bog toliko strpljiv? Da li brinemo za duše koliko i On?

B. Kakav razlog za poverenje Petar navodi kada se suočimo sa predstojećim sudom?

Činiti: Pripremanje za sud

A. Na kakav stav i dela Petar poziva u očekivanju uništenja koje se bliži?

B. Zašto nas Petar u pogledu činjenice da Bog strpljivo čeka da svi dođu u pokajanje podstiče da ubrzamo Hristov dolazak?

Zaključak: Petar upoređuje stavove onih koji željno očekuju sud, uništenje greha i novo stvaranje sa stavovima rugača koji žele da opovrgnu prvobitno stvaranje, sud prilikom potopa, dolazak konačnog suda i novo stvaranje. On poziva svoje čitaoce da se ponašaju prikladno dok očekuju ono što će se sigurno dogoditi.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 2. Petrova 3,1.10-14.

Ključno načelo duhovnog rasta: Petar je napisao obe svoje poslanice da bi podstakao svoje čitaoce na „čisti razum“ (2. Petrova 3,1). Ovaj razum odnosi se na pripremanje za sud kada dođe „Dan Gospodnji“, kada će nebesa biti uništena vatrom, a elementi zemlje se rastopiti od velike toplote (2. Petrova 3,12). Rugači tvrdoglavo poriču da se takav sud bliži. Oni tvrde da Bog nije posredovao u prošlosti, tako da ne treba da očekujemo Njegovo posredovanje u budućnosti. Oni koji veruju Pismu znaju da je Bog delovao prilikom stvaranja i potopa koji je zahvatio čitav svet, i da će to učiniti ponovo, ali vatrom (2. Petrova 3,3-7). Ovo saznanje je podsticaj da živimo svetim i pobožnim životom dok se pripremamo za takav ozbiljan sud (2. Petrova 3,11.14).

Samo za učitelje: Tekst iz Rimljanima poslanice 1,18-21. ističe da na osnovu obilnih dokaza iz prirode nema izgovora za nepoznavanje Božje sile i božanstva. Ipak, Petar ukazuje na rugače u poslednjim danima koji poriču Božja dela u istoriji, bilo u prošlosti ili u budućnosti.

Rugači poslednjih dana zastupaju uniformitarizam. Prema ovom gledištu istorija je neprekinut krug materijalnih uzroka i posledica, što znači da se sve činjenice objašnjavaju ne uzimajući u obzir bilo kakvo natprirodno delovanje. Izjavljujući da je istorija zatvoreni kontinuum, oni tvrde da postoji fundamentalna homogenost između svih događaja, takva da se može utvrditi analogija između bilo koje dve ili više tački, i da sadašnjost pruža rešenje i objašnjenje prošlosti i budućnosti. „Sve stoji tako od početka stvorenja“, tvrde rugači (2. Petrova 3,4).

Poričući Božje delovanje u prošlosti, uključujući stvaranje i sud, uvereni su da mogu da odbace Božje delovanje u budućnosti, uključujući konačan sud i novo stvaranje. Petar kaže da ove tvrdnje predstavljaju namerno nepoznavanje istorijske realnosti.

Uvodna aktivnost i razgovor:

Pročitajte zajedno u razredu tekstove iz 2. Petrove 3,1-4. i Poslanice apostola Jude 17-19. Razgovarajte o sumnji u biblijske tvrdnje u vezi sa Božjim delovanjem u istoriji. Na šta Petar ukazuje kada govori o rečima „koje su naprijed kazali sveti proroci“ (2. Petrova 3,2)? Na koju zapovest koja je data preko „apostola od Gospoda i Spasa“ (2. Petrova 3,2) on ukazuje? Na koje načine možemo biti krivi što sumnjamo u biblijske tvrdnje?

2. KORAK – ISTRAŽITE

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Sud koji kasni nije sud čiji se tok može promeniti

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 3,8-13)

Uprkos očiglednom kašnjenju očekivanog dana suda, što navodi mnoge da se rugaju takvim očekivanjima, Petar uverava čitaoce da bilo kakvo prividno Božje oklevanje da ispuni svoje obećanje o sudu ni na koji način ne umanjuje izvesnost suda. Bog ne posmatra vreme iz ljudske perspektive kratkog životnog veka, već iz božanske perspektive večnosti (uporedite: Psalam 90,4). On je strpljiv u donošenju suda, ne želeći da iko pogine, čekajući da svi dođu u pokajanje.

Dan Gospodnji će doći. On će mnoge iznenaditi poput lopova noću zato što nisu poslušali Isusov nalog da budu budni i da straže. Biće to kataklizmičan događaj. I nebesa i elementi zemlje biće potpuno uništeni jakim vatrom, koju Jovan naziva jezero ili more ognjeno (Otkrivenje 20,14).

Petrov poziv je snažan: „Kad će se, dakle, ovo sve raskopati, kakovijem treba vama biti u svetom življenju i pobožnosti, čekajući i želeći da bude skorije dolazak Božijega dana“ (2. Petrova 3,11-12). (Zapazite da Petar ovde jednim opisom spaja sve događaje vezane za sud poslednjeg vremena. On se ne trudi da razdvoji Drugi dolazak od konačnog suda, već ih zajedno meša u eshatološki dan Gospodnji. Ne treba da pokušavamo da rekonstruišemo redosled događaja poslednjeg vremena na osnovu ovog teksta, jer to nije bila Petrova namera. On više govori o pripremanju za sud.)

Razmislite o ovome: Šta predstavlja opasnost u teologiji kašnjenja, i suprotno tome, u teologiji u kojoj Božji kosmički sat određuje sve na osnovu Njegovog predznanja?

2. Kako se pripremiti za sud

(Podsetite se u razredu teksta iz 2. Petrove 3,14-18)

Petar završava svoju poslanicu pozivom da se pripremimo za sud koji se bliži. Njegovi čitaoci treba da se staraju „da vas On nađe čiste i prave u miru“ (2. Petrova 3,14). Da se ne bi obeshrabrili posle određenog vremena, treba da imaju na umu da je Bog strpljiv da bi što veći broj ljudi bio spasen. Oni, takođe, treba da paze da ne budu zavedeni prevarama bezakonika, kako ne bi napustili svoj siguran položaj u Hristu. Konačno, treba da rastu u blagodati i poznanju njihovog Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista.

Svaka od prethodno spomenutih izjava predstavlja kratak pregled pojedinosti koje je Petar već ranije spomenuo u poslanici. Novo u ovom poslednjem odeljku jeste to što spominje pisma „ljubaznog brata Pavla“, koja „po danoj mu premudrosti pisa. Kao što govori o ovome i u svima svojim poslanicama“ (2. Petrova 3,15.16). Problem leži u tome što Pavlove poslanice „imaju neke stvari teške razumjeti“, „koje nenaučeni i neutvrđeni izvrću, kao i ostala Pisma na svoju pogibao“ (2. Petrova 3,16). Petar u osnovi izjednačava Pavlove poslanice sa ostatkom Pisma, predstavljajući njegova učenja kao autoritet u Crkvi.

Razmislite o ovome:

Petar i Pavle su bili savremenici koji su se lično poznavali i međusobno poštovali. Mnogi skolari su nastojali da prikažu da imaju drugačija učenja i da su u međusobnom suparništvu, ali Petar pokazuje veliko poštovanje prema Pavlu i njegovim spisima, izjednačavajući ih čak sa Pismom. Kakav dokaz Petrove dve poslanice pružaju u vezi sa zajedničkim teološkim gledištima koja dele?

Za razgovor:

1. Kakav značaj stvaranje i potop imaju kada su u pitanju rugači koji u osnovi kažu: „Gde je obećanje Njegovog dolaska?“
2. Petar koristi uništenje ovog stvorenog sveta ognjem kao podsticaj za življenje svetim i pobožnim životom (2. Petrova 3,11). Šta mislite zašto on pribegava ovakvoj vrsti motivacije?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Tekst iz Jevrejima poslanice 11,6. nam govori da „bez vjere nije moguće ugoditi Bogu, jer onaj koji hoće da dođe k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog i da plaća onima koji Ga traže“. Ako ne verujemo da smo odgovorni pred Bogom i da će sud biti izrečen nad grehom i da će nagrada biti data pravednima, nema svrhe da verujemo u Boga jer u tom slučaju nema budućnosti koju bismo očekivali.

Za razmišljanje:

1. Rugači koje Petar spominje vide istoriju kao neprekinut kontinuum uzroka i posledice, možda sa veoma sporim evolucionim promenama, ali bez kataklizmičkih događaja. Zašto je za naše duhovno dobro važno da izbegnemo ovakvu vrstu razmišljanja?
2. Neki željno očekuju predstojeći sud, dok se drugi plaše da će biti uništeni u ognjenom jezeru. Kakav je moj stav prema sudu koji se bliži i zašto?

Aktivnost:

Pročitajte zajedno u razredu tekst iz Knjige proroka Malahije 4,1-3. Razgovarajte o dve grupe i dve opcije predstavljene u tekstu. Kojoj grupi želimo da pripadamo? Šta treba da se dogodi da bismo se našli u drugoj grupi?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Pitanje očiglednog kašnjenja Hristovog povratka nije lako, ali Petar smatra da je to stvar gledišta. S obzirom da Bog zna dan i čas svog dolaska (Matej 24,36) i da će „doći Onaj koji treba da dođe i neće odocniti“ (Jevrejima 10,37), nema kašnjenja gledano iz Božjeg ugla. Elen Vajt kaže: „Božje namere ne poznaju ni žurbu ni zakašnjenje.“ (*Čežnja vekova*, str. 32. original) Kašnjenje se događa samo sa ljudske tačke gledišta, zato što ne posmatramo vreme kao što ga Bog posmatra. Nama se čini da je do kašnjenja došlo zato što smo Njegov dolazak ranije očekivali; ali Božji planovi se nisu promenili. On bi voleo da je mogao da dođe ranije, ali nije, zato što mi nismo izvršili posao pripreme koji nam je dao da izvršimo. Ovaj propust sa naše strane, međutim, ne može da iznenadi Boga ili da utiče da On odloži svoje planove. On zna šta će se dogoditi čak i ako omogući da se to dogodi ranije.

Aktivnost:

Neka učenici u razredu na beloj tabli ili na velikom panou nacrtaju vremensku istorijsku liniju iz biblijske perspektive, označivši glavne događaje hronološkim redom. Označite gde se mi danas nalazimo na toj lenti vremena kada je u pitanju istorija i proročanstva, i razgovarajte u razredu o tome kako je Petrova poruka o pripremi za konačan sud relevantna za današnje čitaoce. U slučaju da tabla i pano nisu dostupni, zamolite članove razreda da hronološkim redom navedu glavne događaje u biblijskoj istoriji, a zatim povedite razgovor o tome kako je Petrova poruka o pripremi za konačan sud relevantna za nas danas.

13. biblijska doktrina **Glavne teme u 1. i 2. Petrovoj poslanici**

SAŽETI PREGLED POUKE

Ključni tekst: 2. Petrova 3,1.2.17.18.

Učenici će:

Saznati: Razmišljaće o ključnim teološkim pitanjima o kojima je Petar pisao i razmotriti da li su u skladu sa svedočanstvom ostatka Pisma.

Osetiti: Biće oduševljeni sigurnošću večnog života u Hristu i nadom u Njegov skori dolazak.

Činiti: Čuvaće se obmana i dozvoliće da im ova učenja pomognu da rastu u blagodati i poznanju našeg Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista.

SMERNICE ZA PROUČAVANJE

Saznati: Središnja uloga Isusa Hrista

A. Na koji način Petar stavlja Isusa Hrista i Sveto pismo u središte svih svojih učenja?

B. Kako Petar verom u Isusa vešto unosi doktrine o opravdanju, posvećenju i proslavljanju u svoja različita učenja?

Osetiti: Nada i sigurnost

A. Na koje različite načine Petar uliva osećanje nade i sigurnosti svojim čitaocima, od kojih mnogi stradaju zbog svoje vere?

B. Kakav odgovor Petar očekuje od svojih čitalaca u pogledu suda koji se bliži?

Činiti: Živeti u svetlu suda

A. Kako Hristovo pomiriteljsko delo treba da utiče na odnos vernika prema sudu?

B. Na koje načine vernikovo osećanje odgovornosti, koju ima pred Bogom, utiče na njegov hrišćanski način života?

Zaključak: Petar posebno naglašava pet oblasti hrišćanske teologije: 1) središnja uloga Isusove zameničke žrtve prinesene za naše spasenje, 2) pobožno ponašanje kao odgovarajući odgovor na sud koji se bliži, 3) nada u Hristov skori povratak, 4) Božji plan za red u društvu i Crkvi, 5) uloga Pisma u našem životu.

PROGRAM PROUČAVANJA

1. KORAK – MOTIVIŠITE

Naglasite tekst: 2. Petrova 1,2-4.12-15.

Ključno načelo duhovnog rasta: Bog nam je obezbedio sve što nam je potrebno za život i pobožnost poznavanjem Njega i Gospoda našeg Isusa Hrista. Petar nas podseća da su nam data velika i dragocena obećanja u kojima počiva sila da pobedimo našu grešnu prirodu i postanemo sudeonici u božanskoj prirodi.

Samo za učitelje: Razmotrite, koliko god je to moguće, pet teoloških oblasti na koje ćemo se usredsrediti ove sedmice. Pokušajte da ih uključite u sveobuhvatno gledište o Hristovoj ulozi u hrišćaninovom životu i iskustvu. Petar kroz Isusovu zameničku žrtvu podnetu radi našeg opravdanja prikazuje Isusa kao Onoga koji strada i koji je naš primer. Imamo nadu u proslavljanje prilikom Hristovog dolaska. Bog nas poziva da svetošću (posvećenošću) u svakodnevnom životu odgovorimo na sud koji se bliži. U pogledu naše pripreme za život u Božjem večnom carstvu, treba da shvatimo i primenimo načela božanskog reda u društvu i Crkvi. Sveto pismo je priručnik za ovu pripremu i primenu, i mora da ima središnju ulogu u hrišćanskom životu. Sačuvaće nas da ne budemo obmanuti od strane mnogih lažnih učitelja koji žele da nas zavedu i odvoje od vernog držanja istine kakva je u Isusu.

Uvodna aktivnost i razgovor:

Zamolite razred da zajedno u razredu pročitate tekstove iz 2. Petrove 1,2-4.12-15. i 3,1.2.17.18. Razgovarajte o razlozima koje Petar navodi za pisanje dve poslanice upućene rasutim vernicima širom Male Azije. Kako su ovi razlozi povezani sa pet teoloških tema na koje je ova lekcija usredsređena ove sedmice? Šta spaja ove različite teme u povezanu celinu u Petrovim poslanicama?

2. KORAK – ISTRAŽITE

BIBLIJSKI KOMENTAR

1. Cena spasenja

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Petrova 1,18.19; 2,22-25; 3,18)

Kada govorimo o otkupljenju, govorimo o određenoj ceni ili izdatku. Koliko je koštalo Boga da otkupi palo čovečanstvo? Cena nije mogla biti plaćena srebrom, zlatom ili nekim drugim materijalnim dobrom. Zakon je zahtevao život grešnika. Jedini način da se grešnik otkupi bio je zameniti život za život. Ova pouka bila je jasno izneta u starozavetnoj službi u Svetinji, a Isus je došao da ispuni ulogu žrtvenog jagnjeta (Jovan 1,29; Otkrivenje 5,6.9). Jedini život kojim je mogla biti plaćena cena za celo čovečanstvo bio je život Stvoritelja. Svojom dragocenom krvlju, Bog je otkupio ljudski rod od zakonske kletve time što je Isus postao kletva za nas na krstu (Galatima 3,10.13). Nema drugog načina spasenja.

Razmislite o ovome:

Šta je cena spasenja? Zašto se samo Hristovim životom mogla platiti cena otkupljenja za celo čovečanstvo?

2. Odgovor na spasenje koje nam je dato

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Petrova 1,13-17; 2,1.2.11.12; 3,8.9; 4,7-11; 2. Petrova 3,11.14)

Kao odgovor na Božju milost prema nama, u nama se javlja želja da imamo udela u Njegovoj svetosti – da živimo pobožnim životom u ovom svetu, pokazujući načela carstva u kome smo rođeni i u kome želimo večno da živimo. Dok se suočavamo sa danom Božjeg suda i uništenjem sadašnjeg stvorenog sveta i svega što je povezano sa grehom, treba da razmotrimo kakva osoba treba da budemo u svom celokupnom vladanju, znajući Božja očekivanja. On nas poziva da budemo sveti i pobožni, pokazujući ljubav i dobra dela pred nevernicima, da bi oni proslavili Boga na dan suda, umesto da traže razlog za optužbe.

Razmislite o ovome: Kakva osoba bi trebalo da budem u svetom ponašanju i pobožnosti u očekivanju dolazeće kataklizme?

3. Nada spasenja

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Petrova 1,3-9.13; 5,4; 2. Petrova 3,3-14)

Petar nudi vernicima „živu nadu“ u nasledstvo koje nikada neće propasti, koje je kraj vere, to jest, spasenje naših duša (1. Petrova 1,3.4.9). On kaže da će ovo nasledstvo javiti kada se Isus Hristos pokaže u poslednje vreme. Iako će se pojaviti skeptici koji će se rugati našim nadama u Hristov dolazak, Petar uverava vernike da je razlog očiglednog kašnjenja taj što se nismo pokajali i pripremili na odgovarajući način. Zato Bog odlučuje da čeka, dok ne postanemo dovoljno ozbiljni u vezi sa svojim spasenjem i ne izvršimo neophodne pripreme. Kada konačno nastupi trenutak dolaska za kojim smo čeznuli, sadašnja Zemlja i nebo biće uništeni jakim ognjem. U očekivanju ovih budućih događaja, treba da živimo svetim i pobožnim životom zato što mi ne samo da očekujemo taj dan, već i pomažemo da se ubrza njegov dolazak.

Razmislite o ovome: Šta je „živa nada“ na koju Petar ukazuje? Šta su razlozi, kako se čini, kašnjenja Hristovog dolaska, i kako ga mi možemo ubrzati?

4. Slediti božanski red

(Podsetite se u razredu tekstova iz 1. Petrove 2,11-21; 5,1-5)

Dok se vernici pripremaju da večno žive prema Božjem uspostavljenom redu, treba da shvate božanski red u društvu i Crkvi, i da ga poštuju. U okviru Božjeg reda postoje određeni autoriteti, bilo u građanskim ili političkim pitanjima, u poslu i odnosu među zaposlenima, u braku i porodičnim odnosima, ili u odnosima u Crkvi. Čovek u svim nivoima treba da radi unutar smernica božanskog reda, pokazujući ljubav i poštovanje prema svima, i onima koji su na vlasti. Petar iznosi pojedinosti u vezi sa nekim od ovih odnosa i uzdiže Isusa kao primer zato što je bio pokoran i nije pretio ni uzvrćao kada su se prema Njemu rđavo ophodili.

Razmislite o ovome:

Kako nam pokoravanje Božjem sistemu i redu u društvu i Crkvi pomaže da se pripremimo da večno živimo u Njegovom uređenju na Nebu?

5. Uloga Pisma

(Podsetite se u razredu sledećih tekstova: 1. Petrova 1,10-12; 2. Petrova 1,19-21; 3,2.15.16)

Petar podseća svoje čitaoce da je Sveto pismo konačni autoritet za hrišćanina. Božja reč nije ljudska tvorevina; nastala je božanskim otkrivenjem kada je Sveti Duh pokrenuo umove ljudskih oruđa. Ona je objektivni izvor istine kome se može verovati. Ona je zabeležena i sačuvana naročito za dobrobit onih koji će živeti u vreme ispunjenja proročanstava. Čak i spisi novozavetnih apostola i proroka (kao što je Pavle), koji je govorio o Bogu i čiji su spisi sačuvani i šireni radi pružanja pouka crkvama, imaju isti autoritet kao i spisi Starog zaveta. Dobro činimo ako pazimo na nju kao na videlo koje svetli na tamnom mestu dok Isus suvereno vlada u našem srcu.

Razmislite o ovome: Zašto je Sveto pismo konačni autoritet Božje volje za hrišćanina? Zašto se možemo osloniti na nju?

Za razgovor:

1. Novozavetne poslanice prvenstveno su karakteristične po teološkim poukama i praktičnim savetima. Kakvu vrstu ravnoteže nalazite između ova dva elementa u 1. i 2. Petrovoj poslanici?
2. Kako se Petrove poslanice u teološkom smislu slažu sa Pavlovim?

3. KORAK – PRIMENITE

Samo za učitelje: Dok ovu Pouku privodimo kraju, bilo bi korisno da ohrabrimo učenike u razredu da sumiraju neke od ključnih ideja iz Petrovih poslanica koje smatraju korisnim u svom životu. Mnoge od ovih ideja mogu se odnositi na jednu od pet ključnih tema koje su ove sedmice posebno naglašene. Neki učenici mogu pronaći druge ideje koje su njima posebno značajne. Važno je da svaka osoba pronađe ono što je značajno za njen život i iskustvo.

Za razmišljanje:

1. Kakvu ulogu Sveto pismo ima u mom duhovnom životu? Da li je ono prvenstveno izvor doktrine ili otkrivenje Isusa Hrista koje mi pomaže da Ga bolje upoznam i više zavolim? Obrazložite svoj odgovor.
2. Na koje načine moja zajednica sa Isusom Hristom utiče na moj odnos sa drugima? Na koje načine drugi vide Isusa u meni?
3. Kako reagujem na vest o sudu i Hristovom skorom povratku? Da li sam uplašen ili se mu radujem kao ispunjenju svojih nada i čežnji? Obrazložite svoj odgovor.

Aktivnost:

Pročitajte zajedno u razredu tekst iz 2. Timotiju 3,12-16. Razgovarajte o sličnosti između Pavlove poslednje poruke Timotiju i Petrove poslednje poruke svojim čitaocima. Šta obojica naglašavaju? Šta smatraju da je od ključne važnosti za njihove čitaoce?

4. KORAK – BUDITE KREATIVNI

Samo za učitelje: Teološko poučavanje treba da vodi promenama u ponašanju zbog čega je teološka pouka u novozavetnim poslanicama obično praćena praktičnim savetom. Važno je zapaziti povezanost između njih. Treba da pomognemo članovima svog razreda da uvide ovu povezanost kako bi ono što nauče u teološkom smislu moglo biti pretočeno u odgovarajuća dela.

Aktivnost:

Na beloj tabli ili velikom panou nacrtajte tabelu koja se sastoji iz dve kolone. U levoj koloni upišite teološke pouke iz 1. i 2. Petrove poslanice. U desnoj koloni utvrdite odgovarajuća dela koja Petar podstiče ili bi mogao da podstakne. Razgovarajte o ličnom i zajedničkom izvršavanju dela na koja on ukazuje. (Ukoliko pomoćna sredstva nisu dostupna, pisani deo aktivnosti promenite u razgovor time što ćete članove razreda prvo zamoliti da utvrde teološke pouke iz 1. i 2. Petrove poslanice, a zatim da prepoznaju na koja odgovarajuća dela ih one podstiču. Završite ovu aktivnost daljim razgovorom kao što je prethodno opisano.)